

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 25, 1986

Nr. 230

LKB Kronika Nr. 68

Žinios iš vyskupijų

(Tėsinys)

Sasna. (Kapsuko raj.). 1985 m. balandžio mėnesį Petras Gražulis, gyvenantis Sasnavos kaime, išsiuntė LTSR Prokurorui tokio turinio pareiškimą (įvykių pradžią žr. „LKB Kronikoje“ Nr. 67):

„Kaip jau minėjau pirmame pareiškime, kurį išsiunčiau 1985 m. kovo 26 d. Šakių mieste, Šternachovskio gatvėje, mane, važiuojantį automobiliu BA 3 21-06, valst. Nr. 77-95, sulaukė Šakių raj. VAI darbuotojas Kęstutis Astrauskas. Dėl kilusių jam neaiškumų jis liepė man važiuoti paskui jį į milicijos skyrių. Vaziavęs su manimi keleivis Vitas Kačergis paprašė, kad aš jį paleisčiau. Sustojau. Jis išlipė ir nuėjo. Vaikiną ėmė vyti minėtas inspektorius. Vitas Kačergis išsigandęs pradėjo bėgti. Jį sulaukė Šakių raj. gaisrinės vairuotojas. Pribėgęs Kęstutis Astrauskas krito jam per sprandą ir drauge su gaisrinės vairuotoju V. Kačergi atsivedė prie mašinos. Sustabdęs pravažiuojantį viliką, įsodino mus ir iš šonų dar du vyrus. Vienas iš jų buvo tas pats gaisrinės vairuotojas, sulaukęs jaunuolių, o antrasis automobilyje vaziavęs keleivis. Mano automobilis neužrakintas ir be priežiūros liko stovėti gatvėje. Inspektorius viliką vairuotojui liepė važiuoti paskui jį, o šalia sėdėjusiems vyrams liepė mus saugoti. Mus atvežė į skyrių. Maždaug po 15 minučių autoinspektorius Astrauskas pareikalavo mano vairuojamo automobilio raktelių. Juos atidaviau. Netrukus prisistatė

Šakių rajono kriminalinės paieškos skyriaus viršininkas Jokūbaitis ir įsakė man padaryti asmeninę kratą. Man pareikalavus kratai prokuroro sankcijos, pareigūnas pareiškė: „Dar vienas įstatymų žinovas! Ateis prokuroras, čia pastovės ir mes padarysime kratą“. Aš atsakiau, kad neužtenka vien pastovėti, o reikia raštinio leidimo. Mjr. Jokūbaitis nuėjo pas Šakių raj. prokurorą Vidmantą Diržį paprašyti kratai leidimo. Tačiau prokuroras vietoje leidimo įdavė baudžiamąjį kodeksą ir liepė perskaityti 195 str., kuriuo remiantis kratai padaryti sankcijos nereikia. Aš perskaitęs, supratau, kad šis straipsnis remiasi 188 ir 192 str., o 188 str. komentaryje 3 d. išvardina penkias išimtis, kada kratai daryti sankcija nereikalinga. Šiuo atveju šios išimtys negalioja, todėl remiantis 188 str. nesutikau leisti daryti kratą be prokuroro sankcijos, kurią jis, būdamas čia pat, galėjo lengvai parašyti. Tačiau, nežinodamas mano reikalavimų, kriminalinės paieškos viršininkas Jokūbaitis prie kvietinių Gudaicio Algimanto ir Manisevičiaus Algio padarė kratą. Apieškos niko nerado, todėl ir kratos neužprotokolavo. Todėl ir rašau Jums, LTSR Prokurorui, skundą, po kurio pasirašė minėti kvietiniai. Vėliau tu pačių kvietinių akivaizdoje padarė kratą ir mano vairuojamoje mašinoje. Iš ten paėmė du lauztuvus ir dalį literatūros. Po kratos protokolu nepasirašiau, motyvuodamas:

(Bus daugiau)

Jurmalos atgarsiai Lietuvoje

Kaunas. — Rugšėjo mėnesį Jurmaloje, Latvijoje įvykusi JAV-SSRS atstovų konferencija sukėlė didelio susidomėjimo Lietuvoje. Iš Lietuvos gaunami laišukai mini konferencijoje padarytus pasisakymus apie Pabaltijo valstybes.

Vilniškė Tiesa neišdrįso paminėti prezidento Reagano specialaus padėjėjo Jack Matlocko pareiškimo, kad JAV nepripažįsta Pabaltijo įjungimo. Kauno Tiesa rugšėjo 18 d. numeryje „Nelengvas dialogas Jurmaloje“ buvo atviresnė. Tarybų Sąjunga užėmė Latviją be vietinių gyventojų sutikimo, — tvirtino Matlockas, paminėjęs, kad Tarybų valdžia Latvijoje buvo paskelbta dar 1918 metais, bet 1920-aisiais nuversta su užsienio kariuomenės pagalba. Tarybų valdžia Latvijoje buvo atkurta po 20 metų. Bet Kauniškė Tiesa pareiškė meluotą — nemini, kad Latvijos Tautinė taryba paskelbė Latvijos nepriklausomybę ir sudarė vyriausybę dar prieš bolševikų brigadų įsiveržimą į šalį ir prieš komunistinės vyriausybės sudarymą. Niekas nesakoma apie tai, kad JAV nepripažįsta Pabaltijo valstybių įjungimo.

Psichiatrinėje klinikoje

Londonas. — Tarptautinės Amnestijos organizacijos biuletenis spalio mėnesio numeryje sažinės belaisvių sarašuose išskirtinai paminėti Lietuvos Helsinkio grupės narij dr. Algirdas Statkevičius, kuris nuo 1980 metų yra įkalintas psichiatrinėje klinikoje. Dr. Algirdas Statkevičius, rašo Amnesty International biuletenis, buvo įkalintas vien už tai, kad taikiai būdu pasinaudojo kiekvieno asmens teise išreikšti savo įsitikinimus. Jis psichiatrinėje yra kalinamas jau antrą kartą. Pusantrų metų jis iškalėjo už trijų sovietinei vyriausybei nepriimtinių mokslinių studijų rankraštį. 1951-1956 m. dr. Statkevičius buvo kalinamas Sibire. Biuletenyje įdėta ir jo nuotrauka.

Gamtos apsaugos fondas

Ziurichas. — Neseniai suėjo 25 metai, kai Ziuriche, Šveicarijoje, įsikūrė Gamtos apsaugojimo pasaulinis fondas — World Wildlife Fund. Ši gamtos ir apskritai aplinkos apsaugojimo besirūpinanti organizacija dabar veikia 23 pasaulio kraštuose, bet savo projektus ji yra įvykdžiusi daugiau negu 130 kraštų. Savo įsikūrimo sidabrinio jubilėjaus proga, organizacija sušaukė savo delegatų suvažiavimą švento Pranciškaus gimtinėje Asizijoje.

Egipto sostinėje, Kairo mieste, pasibaigę pasitarimai tarp prezidento Hosni Mubarak, dešinėje, ir Jordano karaliaus Hussein. Dviejų dienų sesijose jie diskutavo ir Amerikos ginklų siuntimą Iranui. Prez. Mubarak pasakė, kad tai sudaro didelį pavojų Amerikos ryšiams su arabu pasauliu.

Filipinuose išvengta perversmo

Manila. — Filipinų prezidentė Corazon Aquino savo devynių mėnesių prezidentavimo pergyveno didžiausią krizę krašte. Prasidėję įvairūs neramumai ir žmonių žudymai bei noras nuversti prezidentę, baigėsi praėjusią sekmadienį, kai ji paprašė atsistatydinti visą savo kabinetą ir davė septynių dienų terminą komunistams, kad sutiktų su paliaubomis. Gen. Fidel Ramos, Filipinų vyriausias karinių pajėgų vadas, sugebėjo sulaukyti ištikimus dalinius Gynbos ministeriui Juan Enrile nuo bandymo nuversti prezidentę. Tai antras kartas, kai Ramos liko vyriausybės pusėje. Pirmą kartą jis palaikė sukilėlių pajėgas, kurios leido, kad Aquino ateitų į valdžią. Per kelias savaites gen. Ramos išbalansavo tarp prezidentės ir prieš ją einančio Gynbos ministerio susiskaldžiusias jėgas.

Bus naujas kabinetas

Cirazon Aquino paprašė atsistatydinti visą kabinetą ir tuoj priėmė Gynbos ministerio Juan Enriles resignaciją. Jo vieton nauju Filipinų Gynbos ministeriu paskyrė generolą Rafael M. Iletto, kuris buvo daugelio kariuomenės vadų rekomenduotas.

Washingtono vyriausybė tuoj pat pranešė, kad pilnai pritaria prezidentės Aquinos padarytiems pakeitimams. Ji tuoj pat pradėjo vesti pasitarimus, kad būtų sudarytas kitas stiprus ministrų kabinetas. Jos darbo ministeris Roberto Sanchez buvo žinomas savo palankiu nusistatymu kairiešiams. Aquino pasakė, kad kairieji nesidomi taika, kurios prezidentė pakartotinai siekė ir norėjo susitarti, todėl ji nustatė terminą iki šio mėnesio galo susitarti arba ji nutrauksianti bet kokius pasitarimus su komunistais. Ta proga vienas iš komunistų vadų, Saturnino Ocampo, į jos pranešimą atsakė, kad prezidentės aštrūs žodžiai esą kariuomenės padiktuoti ir su-laiko taikos pasiekimą.

Griežtai prieš komunistus

Praeitą savaitę komunistai sulaukė savo pasitarimus, kai buvo nušautas vienas jų vadų

Rolando Olalia. Tada prezidentė užėmė naują liniją prieš komunistus, daug griežtesnę ir perorganizavo savo kabinetą. Ji tuoj, po kabineto posėdžio, kalbėjo per televiziją į Filipinų tautą ir pranešė apie esamą padėtį krašte. Naujasis Gynbos ministeris Rafael Iletto yra buvęs ambasadoriumi ir žvalgybos viršininku, respektuojamas kariškių ir civilių. Jis tuoj pasisakė už vienybę visuose kariniuose sluoksniuose ir kad su visų žmonių pagalba bandys išspręsti ir komunistų problemą. Prezidentės Aquino patarėjas pasakė idomų dalyką, kad iki šiol nebuvo galima dirbti rimtą darbą, kai kas antrą dieną buvo grasinama perversmu. Jei iš tikrųjų prez. Aquino reikia padaryti svarbų sprendimą, ji tai tikrai padarysianti, sakė tas pats jos patarėjas. Juan Enrile po jo pašalinimo nepadarė jokio pranešimo, tik sugrįžo į savo įstaigą ir tuoj išvažiavo namo, o vakare susitiko su savo draugais karininkais.

Pasiruošimas prieš perversmą

Be generolo Ramos tvirtu nusistatymu už Corazon Aquino, nebūtų buvę galima taikiai išvengti didesnių įvykių, kurie galėjo vesti ir prie kruvinų riaušių. Šeštadienio vidurnaktį jis davė įsakymą kariūnėms jėgoms klausyti prezidentės įsakymų ir nepriimti jokio įsakymo iš Gynbos ministerio Enrile. Žemės ūkio ministeris Ramon Mitra sakė, kad Aquino pripažino jo įnašą kraštui pereinamajame laikotarpyje ir pažadėjo ateityje duoti kitas pareigas, kai ji su juo privačiai kalbėjosi 25 minutes. Kai jie sugrįžo į kabinetą posėdį ir pasakė apie savo susitarimą, visi kabineto nariai spontaniškai paplojo. Kaip vienas ministeris pasakė, kad tuo buvo parodytas didelis respektas šiai moteriai.

Nedalyvavo viceprezidentas

Pažymėtina, kad tame kabineto specialiaame posėdyje nedalyvavo viceprezidentas Salvador Laurel, kuris yra Enriles draugas ir kuris reikalavo, kad būtų paskelbti

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Washington Post** laikraštis praneša, kad 70 contras vyrų atvyko į Ameriką kariniams pasiruošimams. Jų mokymo vieta neskelbiama.

— **Washington** abi partijos išrinko savo vadus sekančiam Kongreso terminui. Sen. Robert Byrd iš W. Virginijos išrinktas demokratų daugumos vadu Senate. Sen. Bob Dole iš Kansas bus respublikonų mažumos vadas.

— **Madison** mieste, Wisconsin, lankėsi Nicaragvos viceprez. Srgio Ramirez, kuris savo kalboje pasakė, jog nuteistajam amerikiečiui Hasenfus yra galimybė suteikti amnestiją. Jis noris, kad daugiau tokių Hasenfusų nebebūtų.

— **Egiptas** praneša, kad turizmas jų krašte dėl terorizmo baimės sumažėjo net 65%.

— **Maniloje** sprogsi bomba užmušė 2 policininkus ir vieną politiką aktyvų asmenį ir 30 sužeidė.

— **Johannesburge** General Motors korporacijos fabrike visi ne baltieji darbininkai sustojo dirbti protestuodami prieš šios kompanijos uždarymą Pietų Afrikoje ryšium su sankcijų pritaikymu.

— **Prez. Ronald Reagan** vakar pasakė, kad jis nemano, jog yra padaryta klaida ginklų siuntimu į Iraną ir nemano, kad būtų reikalinga ką nors pakeisti iš Baltųjų rūmų štabo ryšium su tuo įvykiu.

— **Bagdade** vakarienių metu atskridusi Irano raketa sužiedė 28 žmones, o Irano artilerijos sviediniai užmušė 10 žmonių Basros mieste Irake. Į Bagdadą jau buvo paleista 16 raketų, kai prasidėjo Irano-Irako karas.

— **Dallas** mieste, kur prieš 23 metus buvo nužudytas Amerikos prezidentas John F. Kennedy, apie šimtas žmonių suorganizavo eiseną ta gatve, kuria tada važiavo prezidentas. Tuo būdu buvo paminėtos jo žuvimo metinės, nors Dallas miestas to niekad neminėjo.

prezidento rinkimai. Jis taip pat yra ir Užsienio reikalų ministeris. Apie jo tolimesnę laikyseną nieko daugiau nepranešama.

Dvylika milijonų už raketas

Bet neprasilenkta su įstatymais

Washingtonas. — Prezidento Reagano administracijos politika Irano atžvilgiu susilaukia vis daugiau kritikos. Paaikėjo, kad Teherano vyriausybė sumokėjo 12 milijonų dolerių už amerikiečių gamintas prieštankines 2,008 raketas. Tie pinigai buvo įdėti į banko sąskaitą Šveicarijoje. Žinių šaltiniai skelbia, kad tos raketos vadinosi TOW ir buvo gautos iš Izraelio. Izraelis gi gautas pinigus iš Irano panaudojo apmokėti amerikiečiams už pakeistas naujas raketas Izraeliui išsiųstas iš Amerikos.

Atstovų rūmų daugumos vadas Jim Wright iš Texas pasakojo reporteriams apie tuos pinigus po to, kai baigė slapta apklausinėjimą, kuriame liudijo CIA direktorius William J. Casey.

Sekretorius George Shultz savo kelionės metu į Otavą, pasakojo, kad jis dukart diskutavo su prezidentu ir kitais aukštaisiais pareigūnais ginklų pardavimui Iranui, bet jis atsisakė ką nors daugiau pasakyti.

Kongreso apklausinėjimai

Penktadienį įvykusiame Kongreso apklausinėjime pirmą kartą komiteto nariai sužinojo iš Administracijos apie įvykius su Iranu. Administracija 11 mėnesių nieko apie tai nepranešė saugumo sumetimais. Komiteto narių reakcija po apklausinėjimo buvo labai aštri ir kritiška, įskaitant ir respublikonus.

Sen. Robert C. Byrd, demokratų vadas, sakė, kad ką jis girdėjo, o jis nesakė, ką girdėjo šiame apklausinėjime apie tą įvykį, viskas nuo pat pradžios esą neįtikėtinais mėgėjiškais dalykais.

Sen. Daniel P. Moynihan, kuris pats yra buvęs Žvalgybos komiteto nariu, sakė, kad jis negalys tikėti, ką jis girdėjęs, ir dabar netikis.

Apklausinėjimas buvęs labai audringas ir nuotaika įtempta, bet William Casey pateikęs detalių pranešimą. Kai jis išėjo iš tos sesijos, žurnalistų buvo klausiamas, ar buvo prasilenkta su įstatymu, atsakė, kad ne.

Sen. Mitch McConnell, respublikonas iš Kentucky, sakė, kad buvo tik techniškas prasilenkimas su įstatymu tik dėl to, kad anksčiau nepapildavo Kongreso vadų ir kad tai yra tik klaida.

Apklausinėjimo sesija prasidėjo, kai abu Kongreso komitetai, Senato ir Atstovų

— **Iš Klaipėdos uosto** pradėjo kursuoti jūrų keltas, kuris gali vežti daugiau negu šimtą vagonų krovinį į Mukraną Sovietų Sąjungoje.

— **Chicagoje** Orchestra Hall pravesuose Metropolitan Operos kontesto varžbose laimėjo du dainininkai: bosas Stefan Szkarawski, ukrainiečių kilmės, šiuo metu dainuojąs Lyric operoje, ir sopranas Ying Yeh. Antroji vieta teko sopranui Julianne Barnes, o trečioji baritonui Yi Ge. Anna Moffo buvo teisųjų komisijos pirmininkė. Pirmieji du laimėtojai dainuos kovo mėnesį Metropolitan operoje. Chicago kritikai iš visų geriausiai įvertino Stefan Szkarawski.

rūmų, klausinėjo admiralą John Poindexter, saugumo patarėją, Baltuosiuose rūmuose. Tada Kapitoliuje buvo tęsiamas pats svarbiausias apklausinėjimas. Pirmą William Casey klausinėjo Atstovų rūmų komitetas dvi valandas, o po to Senato komitetas tris valandas vedė sesiją ir po to vėl Atstovų rūmų komitetas dar kelias valandas klausinėjo.

Teherane Vyriausio Irano Teismo pirmininkas ayatola Mousavi Ardebili pasakė, kad ta kontraversija Washingtono yra Islamo vyriausybės didžiausias laimėjimas pasaulio politinėje arenoje.

Nežinojo ką sakyti

Senato ir Atstovų rūmų taisyklės draudžia viešas diskusijas, kai yra slaptas apklausinėjimas, todėl dalyviai laikosi, kad neišsireikštų apie ką iš tikrųjų buvo kalbėta. Keli nariai, kurie dalyvavo apklausinėjime, sakė, kad tai yra tik pirmoji sesija ir jų busių daugiau. Jie esą apstulbę, ką jie girdėję ir tolimesni apklausinėjimai bus tęsiami toliau. Keli Kongreso nariai sakė, kad yra nustebę, jog nė vienas administracijos pareigūnas nežinojo ką atsakyti į visus klausimus, kurie sesijos metu iškilo.

Izraelio vaidmuo

Administracijos atsakymuose išliko klausimas, kokią rolę šiame įvykyje turėjo Izraelis. Pagal vieną Kongreso oficialų asmenį, kurio pavardė neskelbiama, kad William Casey pasakė, jog pirmasis ginklų siuntimas iš Izraelio į Iraną 1985 m. rugsėjo mėnesį buvo neapčiuopiamas. Izraelis siunčias pakartotinai ginklus į Iraną. Tačiau Izraelio oficialus asmuo sako, kad tokį leidimą davęs Robert McFarlane, tuometinis saugumo patarėjas. Nesusipratimas galėjęs įvykti tarp McFarlane ir David Kimche, kuris tada buvo Izraelio užsienio reikalų ministerijos direktorius. Kimche supratęs, kad leidimas gautas, McFarlane praeitą savaitę pasakė, kad ginklų siuntimas Iranui buvusi klaida.

Laiškas prezidentui

Sausio mėnesį prezidentas pasirašė leidimą siųsti ginklus, nežinodamas, kad kai kurie Administracijos vyresnieji pareigūnai tam nepriitarė.

Po šio apklausinėjimo sen. Dave Durenberger, kuris yra Žvalgybos reikalų komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojas sen. Patrick Leahy parašė prezidentui laišką, kuriame pastebi, kad nebuvo pranešta tiems, kuriems yra privaloma žinoti apie panašius įvykius.

KALENDORIUS

Lapkričio 25 d. Merkurijus, Kotryna, Santautas, Germė. Lapkričio 26 d.: Leonardas, Jukunda, Dobilas, Aušrelė.

ORAS

Saulė teka 6:50, leidžiasi 4:24. Temperatūra dieną 50 l., naktį 30 l. Debesuota.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NERISGITI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

KARTĄ NUŠALAI – NET ŠALČIO ŠEŠĖLIO NEPAKEŠTI PRADĖJAI

Klausimas. Esu gimęs 1913 metais. Negeriu ir nerūkau, svoris yra reikiamas, valgau lietuviškai. Pasekoje pirmo pasaulinio karo, kūdikystėje ir vaikystėje buvo labai sunki. Motina našlė, tėviškė su deginta, sodas sunaikintas. Kūdikystėje turėjau sunkią odos ligą. Šiltine sirgau. Paaugliu būdamas jaučiaus sveikas, bet žiemą tvoroms poškant, vėjui staugiant, atvirame lauke būnant, jausdavau lyg mano keliai būtų kiuri. Pirmą žiemą pasirodė Lietuvoje esant 24-25 m. žiemos metu, kai įstaiga buvo seno mūro pastate. Kojų pėdos šnariuose jausdavau dieglius. Aš nežinojau kaip tą reiškinį išaiškinti. Vėliau dar teko sename mūre gyventi, vėl diegė kojų šnarius. Gyvenant mediniuose namuose jokių negalavimų kojų šnariuose nejausdavau.

Valė Točiauskienė džiaugiasi kultūringai užaugintais anūkeliais, kurie nuolatine motinos priežiūra išaugo normaliais – be narotikų, rūkelių apseminčiais ir darba – mokslą – muziką pamėgusiais asmenimis.

Nuotr. M. Nagio

Pirmi žingsniai Amerikoje buvo prie Michigano ežero. Darbo pobūdis buvo, kad vis reikėdavo darbo išdavą daug kartų pakelti. Po kelių metų pradėjo per juosmenį ir žemiau skaudėti nugarą. Daktaras nustatė lumbosacral arthritį, prirašė plieninį gorsetą, patarė operacijos nedaryti, nors ir trys slanksteliai yra susidėvėję, liepė gyventi kaip esu, be vaistų. Sveikatos gerėjimui palaikymui patarė plaukimą ir rasti sausesnį klimatą. Apsigyvenom Amerikos vakaruose, namuose su medinėmis grindimis, nugaros skausmas pradėjo mažiau jausti, bet nuo čia buvo toliau gydymieji vandenys.

Išsikūre pensininkų centre, kuriame yra visų rūšių

plaukimo įrengimai, įsigijome naują namą. Pirmiaisiais metais trečiaisiais metais pradėjo kopti pėdos šnarius erzinti, diegti. Padėčiai blo-gėjant, pradėjau ieškoti prie-žasties. Namų grindys yra cementinės, tik kilimais padengtos. Dabar po keletos metų gelia ne tik pėdos šnari-rius, bet ir kelių šnarius ir taip gelia lyg degintose degina, kad net pati koja sujuda. Maudausi kasdien ir vande-nyje gerai jaučiuosi. Mano apdraudus kompanija padarė pėdos ir kelių šnarių rent-ge-ną. Rentgenologas dak-taras užrašė „each knee joint demonstrates moderate degenerative change“. tą patį pasakė ir apie pėdos šnarius. Kitame mieste turu gimnė, kuris į tokios pat statybos namo du kambarius įdėjo medines grindis. Kai būnu pa-ji kambariye su medinėmis grindimis, net basas, jaučiu kojų pėdose šilumą ir jokių dieglių. Perėjus į kambarius su cementinėmis grindimis tik su kilimais, už 10-15 min. pra-deda reikštis diegliai.

Mano giminė artrito neturi, grindys nedarą jam įtakos. Ne tik jis, bet ir kiti į mano nusis-kundimus žiūri abejingai ir vienas aiškiai pasakė „tu įsi-vaizduoji“. Iš tikrųjų, aš netelpu savyje, ir diegimai mane labai išvargina. Vargina ir nakties metu. Šiais metais paryčiais atsirado prakaitavimas, turiu pasi-keisti naktinius. Nežinau net kaip apsiokloti, visai padau. Pas giminę, lovoje su medinėmis grindimis jokio prakai-tavimo. Gal kipsas mane šil-do. Melstis tai meldžiuosi. Termometras ant cementinių grindų kilimo rodo 4-5 laips-maziau negu termometras šėsių pėdų aukštyje. Pas giminę termometras abejais atve-jais rodo veik tą patį. Kam-baryje sėdint turiu kelis elektrine paduškėle išdlyti ir nešioju avies kailio aulines šliures su storais padais. Vaikstant ir dirbant skausmo nėra. Man nustatytos nuga-roje artrito rūšies negirdėjau, kad kas turėtų. Negi aš tik vie-nas tokia rūšį turiu? Kodėl tai cemento drėgmė mane taip vargina? Artričio skausmas esantis nugaroje yra lengvai pernešamas, o kojų šnarių tiesiog nepakeliamas. Kodėl?

Ar yra aparatas, kuriuo būtų galima nustatyti kam-bario drėgmę įvairiame aukštyje ir ar jis man būtų prieinamas? Nugarai, reikalui esant naudoju gorsetą – padeda. Mano artimieji vis

Gail. sesuo Elena Perzinskienė kalba apie sveiką maistą Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

vaistus pataria vartoti. Varto-jau tokius kaip Naprosin ir dar smarkesnius. Vienus iš jų galėjau vartoti, kitus ne, bet visi jie padėjo vaistinės kasai. Kokia jūsų nuomonė mano atveju? Gerb. daktare, patar-kite kaip gelbėti, man ir kitiems nelaimėms paliečiams. Labai laukiu laikraštyje Jūsų atsakymo. Jums dėkingas.

Atsakymas. Kiekvienoje gyvenimo apylostoje atsidiūre stenkimės du dalyku atlikti: 1. visomis jėgomis gerinti savo padėtį, pasinaudojant visomis galimomis priemonėmis ir 2. sutelkti savo energiją vien tik teigiamoms darbams atlikti.

Taip prašom elgtis ir Tamsta: nesimėtyk į šalis, neklausyk visokių patarėjų ir susitaikink su likimu. O jis yra štai koks: persilai, tapai alergiškas šalčiui, drėgmei ir dėl to kenti. Tas toks jautrumas esti paste-bimas ir kitais atvejais: saky-mas, peteliskė-patinėlis jaučia patelės hormonus būdamas net šešiasdešimt mylių nuo-tylyje. Nesistebėk savu jau-turumu, o imkis reikiamos veik-lo. Štai ji.

1. Šalintis nuo galimos drėgmės ir šalčio, nors kitam tik juokas tas toks šaltis-drėgmė būtų: katei žertas, pelei smertis.

2. Fizinė terapija yra atsa-kas į Tamstos negerumus. Eik pirtin ir ten kaitinkis, o po to palengva šaldykis: grūdinkis. Plaukymas šiltoje baseine yra Tamstai geriausia prie-mone palengvinimui savos negalės, kas liečia šalčiui jau-turumą.

3. Artritas, kuris randasi strėnosose ir kojose – irgi gerės minėtai pirtyje besieglant. Gorseto nenešio; tik būtinai ką sunkesnio dirbant ji var-tok. Išmok gyventi su su-ne-galavusiais slanksteliais: ži-nok, kaip kelti ką nors, kaip sukisti ar lenktis. Ypač tualetu sėdynėje besirasdamas nesisu-kiok. Šią klaidą daugelis bran-giai apmoka. Kai fiksuota sėdimoji dalis, tai yra pavoj-ingas bet koks mėginimas suklotis į šalis.

4. Gink Dieve, nevartok jo-kių vaistų. Tamsta turi fizi-škai mankštinti kojas ir strė-nas ir jo negali niekuo kitu pakeisti. Pamiršk visokius menkniekius, liečiančius drė-gmę ir kita.

ILLINOIS BEDARBIAI

Padavusių prašymus bedar-bių pašalpai gauti Illinois valstijoje padaugėjo 9,000 ir pasiekė skaičių 371,000.

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1986 m. rugsėjo mėnesį:

(Tėsinys)

40 dol. P. Baltakis, Silver Spring, MD; Rimas Černius, Chicago, IL (iš viso 690 dol.); Vincas Dailydė, Baltimore, MD (iš viso 90 dol.); Antanas Gudaitis, Richmond Hill, NY (iš viso 80 dol.); Juozas Jakštis, Lakewood, OH (iš viso 1,055 dol.); Bronius ir Jadvyga Jankauskai, Chicago, IL (iš viso 90 dol.); Stasys ir Salomėja Jankauskai, Hot Springs, AR (iš viso 175 dol.); O. Jankevičiūtė, New York, NY; Anthony Jasy, Columbus, OH; Kestutis ir Dalia Jeciai, Villa Park, IL; Jonas ir Stasė Latviai, Chicago, IL (iš viso 105 dol.); Magdalena Šermukšniene, Worcester, MA (iš viso 75 dol.); Gediminas ir Danutė Surdėnai, Turnersville, NJ (iš viso 60 dol.); Vin-cas Trumpa, Santa Monica, CA (iš viso 240 dol.); Genovaitė Viskantienė, Chicago, IL; Valerijonas Vitkus, Rochester, NY (iš viso 240 dol.).

35 dol. Viktoras ir Ona Šamatauskai, Miami, FL (iš viso 110 dol.).

30 dol. Edward ir Genovaitė Baranaukai, Schenectady, NY (iš viso 100 dol.); Kazys ir Marija Čėsnai, Worcester, MA (iš viso 380 dol.); P. Dambrauskas, Hot Springs, AR (iš viso 55 dol.); Simas Jokubaitis, Chicago, IL (iš viso 80 dol.); Petras Kasulaitis, Chicago, IL (iš viso 1,030 dol.); Michael Kirkilas, Beverly Shores, IN; dr. Bronius ir Genė Mickevičiai, Dorchester, MA (iš viso 155 dol.); Peter Navickas, Chicago, IL; Sofija Ragauskienė, Wood Dale, IL; Jonas ir Ona Rugeliai, Maywood, IL (iš viso 230 dol.); Jonas Totoraitis, Salda, CA.

27 dol. Galina Leonas, Bradford, NH.

25 dol. Victor ir Marcella Augus, Los Angeles, CA (iš viso 50 dol.); Juozas ir Ona Baužiai, Chicago, IL; Henrikas ir Genovaitė Bitėnai, Elizabeth, NJ (iš viso 125 dol.); Algirdas Aldona Braziai, Justice, IL; Jonas Daugirdas, Chicago, IL; Juozas ir Dana Kapačinskai, Chicago, IL; Ona Kartanienė, Omaha, NE (iš viso 2,065 dol.); Albin Kudirka, Isla Verde, P.R.; Vanda Kulikauskas, Pompano Beach, FL; William ir Anna Noreikai, Brooklyn, NY (iš viso 3,050 dol.); Alfonsas Petrutis, District Heights, MD (iš viso 50 dol.); Vacius Prizgintas, Hollywood, CA (iš viso 725 dol.); Kazys Ripškis, Chicago Heights, IL (iš viso 100 dol.); Genovaitė Stancienė, Mt. Vernon, NY (iš viso 325 dol.); dr. Stepas Sviderskas, Akron, OH; Jonas ir Bronė Tamatauskai, Worcester, MA (iš viso 85 dol.); Petras Uginčius, Fredericksburg, VA (iš viso 125 dol.); Birutė Virketienė, Northglenn, CO; Albert ir Julianne Zakarka, Chicago, IL.

23 dol. A. A. Stasio Šilingo at-minimui – Mykolas ir Laima Van-sauskai, Lyons, IL (iš viso 1,000 dol.).

22 dol. Elena Sabalis, Los Angeles, CA.

20 dol. Petras ir Aldona Ausiūrai, New Buffalo, MI (iš viso 120 dol.); Leonas Babrickas, Monterey Park, CA; Vladas ir Mari-ja Bačiuliai, Willowick, OH; dr. Daiva Bajorūnas, New York, NY; Placidus ir Vanda Balynai, Dearborn Heights, MI; Zigmars ir Maria Dailidės, Brookfield, IL (iš viso 70 dol.); P. D. Chicago, IL (iš viso 40 dol.); Arturas ir Antanina Galinaičiai, Chicago, IL (iš viso 170 dol.); Kostė Garbauskienė, Great Neck, NY (iš viso 140 dol.); Alfonsas Juska, Ster-ling Heights, MI; Wenceslaus ir Frances Kamantauskai, Norwood, MA; Petrė Kasperavičiūtė, Gulfport, FL (iš viso 135 dol.); K. Kizlauskas, Bloomfield, MI; Ona Mieželiene, Sun City, AZ (iš viso 220 dol.); A. Milaknis, Santa Monica, CA (iš viso 30 dol.); Balys ir Genovaitė Narbutai, Vista, CA (iš viso 320 dol.); Mykolas ir Elena Naujokaičiai, Upland, CA (iš viso 45 dol.); Marija Pauliukoniene, Worcester, MA (iš viso 110 dol.); Sofija Plėnienė, Oak Lawn, IL; Ona Ščiukaitė, Chicago, IL; Antanas Stankus, Stuart, FL; Vladas Steponis, Woodhaven, NY; Juozas Turcinskas, Chicago, IL; Jonas Vaickas, Kearney, NJ; Stasys ir Leokadija Vilinskai, Windsor, CT (iš viso 520 dol.); dr. E. Zilinskas, Springfield, IL.

17 dol. Jonas ir Jadvyga

(Bus daugiau)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00 foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur – Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anks-to susitarus. Redakcija už ek-sel-bimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašy-mą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

166 East Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. – 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

(Augliai nuimami ofiso)

2434 W. 71st Street, Chicago

Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. – 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ – NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. – 233-8553

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3921 W. 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221

DR. JANINA JAKSEVICIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos

Ne chirurginis išsipleistų venų

ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą:

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

TRADE CENTER BUILDING

9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills

Ant 95th St. 1 blokas (rytus nuo Roberts Rd.)

Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-Hance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvio gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.

nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.

Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val. vak.

Išskyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

PROSTHOODONTICS – karūnėlės,

tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.

2659 W. 59 St. Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą

TRAUKIASI IŠ O'HARE

Penkios lėktuvų bendrovės pasitraukė iš O'Hare tarptautinio aerodromo: Swissair, Air France, Philippine, Mexican ir Peoples Express. Priežastys – neaiškūs ženklai, triukšmas problemos, spūstis.

DR. IRENA KURAS

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Ofiso tel. RE 7-1168;

Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAI

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS –

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

Chicago Eye Institute

4200 N. Central Ave.

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

TYRIMO CENTRAS

Apie reikalą įsteigti išeivijoje okupuotą Lietuvos gyvenimo tyrimo centrą mes jau eilę metų „zirzime“, tačiau ne daug kas tuo reikalu siejosi, o veiksniai ir tie, kurie dažnai kalbasi apie Lietuvą, ir visiškai neatsiliepia. Taigi ir mūsų balsas „neina į dangų“. Tačiau pakartotinai šį klausimą kelti mus paskatino spaudos ir radijo darbuotojo Bronio Railos žodis, pasakytas jo naujosios knygos „Tave mylėt teigima is tolo“ sutikimo metu Chicagoje.

Daugelis mūsų kalbame, rašome apie dabartinę okupuotą Lietuvą jau daugiau kaip 40 metų nematę krašto, kuriame mes gimėme, augome. Taigi nereikia stebėtis, kad daug kam iš mūsų dabartinė Lietuvos okupacija išrodė tokia, kokią mes matėme 1940-1941 m., o pati Lietuva tokia, kokią mes palikome 1944 m., iš jos pasitraukdami. Tačiau iš tiesų Lietuva nebuvo akiai užkonservuota konservatyvialinė dešinė. Nesikeitė okupacija, paliko prievartą, bet žmonių gyvenimas virė, maišėsi naujos sąlygos. Po 1944 m. išaugo jau nebe viena, bet 2-3 kartos, o iš senųjų gyventojų labai nedaug kas liko, o ir tie patys dar gyvieji neturi įtakos ir krašto gyvenimą.

Naujosios kartos Lietuvoje jau kitokios. Jos nepažįsta ir nedaug ką žino apie nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, nes jų tėvai bijojo tokias žinias perduoti. Senieji istorijos vadovėliai buvo surinkti ir sunaikinti, o naujieji, vartojami mokykloje ir šiaip jau gyvenime, beatodairiškai niekina nepriklausomą Lietuvą, jos vėdu, atliktus darbus. Užgniauziamas ir pats lietuvių tautos vardas, pavadinant ją „nacija“. Ir prievartinis ateizmas, naudojant visą valstybinę jėgą, gerokai paveikė neigiamą kryptimi naujųjų kartų moralę bei pasaulėžiūrą. Taigi dabartinė Lietuva kitokia, kaip ją palikome. Pakeisti ne tik gamtovaizdžiai, okupuotas žemės ūkio kraštas paverstas pramonės šalimi, pasikeitė ir žmonės. Taigi pažinti dabartinę Lietuvą eiliniam mūšiškiui nėra jau taip lengva. Bet sunku ir intelektualui, studentui ar mokslininkui, kuris nori suteikti žinių saviškiams ar svetimiems apie dabartinę Lietuvą.

Reikia džiaugtis, kad nemažas skaičius mūsų vidurinioios ir jaunesnės kartos intelektualų rašo studijas bei mokslo darbus apie Lietuvą. Gerai, kad turime ir žadame ateityje turėti tuo reikalu magistro, daktarato darbų, politinio bei ekonominio gyvenimo studijų. Bet ir rašantiems labai sunku, kai neturiame surinktos objektyvios medžiagos apie dabartinę Lietuvą. Noroms nenoroms tenka naudotis sovietine atitinkamų sričių literatūra. O ji, kaip žinoma, nėra objektyvi, dažniausiai tik propagandistinė, pagyruotinė, nepatikima. Labiausiai negalima tikėti sovietine statistika. Kalbama, kad Sovietų S-goje statistika esanti dešimtoji, viena vieša, skirta visuomenei, užsieniui, taigi išpuošta skaičiais, o kita slapta — „tik tarnybiniam naudojimui“, taigi tikresnė, objektyvesnė. Bet ji slapta ir ne daug kam prieinama, o užsienį gal ir visiškai nepatenka. Taigi iš sovietinės literatūros pažinti dabartinę Lietuvą neįmanoma. Reikia realių žinių ir duomenų, kuriais mes patys tikėtume ir kitiems galėtume tokias žinias suteikti.

Surinkti teisingas žinias apie Lietuvą vis dėlto yra įmanoma, nors ir nelengva. Yra įvairių būdų bei kelių, priemonių. Pirmiausia, turime eilę iš okupuotos Lietuvos pasitraukusių mokslų žmonių, rašytojų, intelektualų ir šiaip reikalingą žinančių žmonių. Nemažas skaičius išeivijos lietuvių aplanko Lietuvą ir neretais atvejais sugrįžę įdomiai apie ją ir jos gyvenimą pasakoja. Net ir iš tų, kurie iš Lietuvos atvyksta į vakarus pasisvečiuoti ar mokslo žinias pagilinti, galima kaupti žinių. Nemaža apie Lietuvą rašo ne tik mūsų pačių periodinė, bet ir užsienio spauda. Būna taiklių ir pastabų vakariečių žurnalų straipsnių. Yra ir knygų, kurių turinys paliečia dabartinę Lietuvos gyvenimą. Pagaliau ir pati sovietinė spauda bei knygos, atidžiai skaitant ir kritiškai skelbiamas žinias vertinant, gali kaupti naują mūsų žinių įnešį.

Bet visi šie žinių šaltiniai yra labai išblaškyti ir rašančiam ar kalbančiam apie Lietuvą reikia pačiam tokioje būklėje „susigaudyti“. Tai labai sunku, išlaikant. Tai žino visi tie, kurie apie dabartinę Lietuvą rašo, o ypač patys sunku Broniui Railai ir kitiems radijo darbuotojams, kurie daugiau ar mažiau periodiškai kalba Lietuvai ir su jos rašytojais bei propagandistais polemizuoja. O juk reikia, kad visi trys lietuviškai periodiškai kalbantieji radijai (Amerikos Balsas, Laisvosios Europos, Vatikano) duotų Lietuvai tikrą ir teisingą pačios okupuotos Lietuvos gyvenimo vaizdą.

Reikia institucijos, kuri būtų okupuotos Lietuvos gyvenimo įvairias sritis, koordinuotų žinias ir jas įvairiais keliais pateiktų rašantiems, bei kalbantiems apie Lietuvą. Tokia institucija (vadinkim ją tuo tarpu okupuotos Lietuvos gyvenimo tyrimo bei studijų centru) turėtų būti profesionaliu būdu vedama bei tvarkoma. Į ją nuolatiniiais pareigūnais ir neatsitais žinių teikėjais turėtų būti suburti visų mūsų trijų kartų intelektualai, sudarytas, Br. Railos žodžiais, „smegenų centras“. O tokių žmonių dar turime; įstaigos steigimas įmanomas.

O kaip su lėšomis, pinigais? Ir jų mūsųose neturime. Sakysime, mūsų visi trys veiksniai tik Lietuvos vadovimo reikalams kasmet surenka gal apie ketvirtį milijono dolerių. O kur jie išleidžiami? Mažesnę dalis necentralizuotai informacijai apie Lietuvą, gal didesniąją įvairiems vadinamiesiems, kurių skaičių ir apimtį būtų galima nesunkiai sumažinti. Paremti galėtų ir kai kurie mūsų fondai, centrinės organizacijos.

Be jų turime nemažą pinigų žmonių, net milijonierių. Gerai, kad jų palikimai nukrinta į lietuvių fondus ar šiaip jau lietuviškas institucijas, bet dažniau atitenka šio krašto įstaigoms ar į sovietines „injurkolegijas“ suplaukia. O juk galėtų tokie asmenys savo santaupas geram reikalui paskirti. Žodžiu, tokį „smegenų centrą“ būtų įmanoma įsteigti, finansuoti bei išlaikyti. Jei tai būtų padaryta, būtų atliktas didžiulis gerasis darbas Lietuvai. Už ją ir apie ją kalbėtų ne bolševikų rašytojai, bet išeivijos liūpomis pati lietuviai tauta.

Kai ko galima pasimokyti ir iš brolių latvių patirties. Panašią į mūsų šiame rašinyje minimą tyrimo įstaigą jie jau seniai turi ir jos dėka gerai žino dabartinės Latvijos gyvenimą.

b. kv.

KANCLERIO PRIEŠRINKIMINĖ KELIONĖ Į JAV

Laukiama, kad krikščionių demokratų vienybė su liberalais laimės Vokietijoje

BR. AUŠROTAS

Respublikonų partija JAV labai stengėsi Senate laimėti nors vieno balso persvarą, nors ir su tokiais partijoms atskaldiniais, kaip sen. Weicker iš Conn., ar Packwood iš Ore. Kai Amerikoje rinkiminis įkarštis bus visiškai išblėses, tai svarbiausiam Nato atsparos taške V. Vokietijoje prasidės svarbiausios priešrinkiminės agitacijos gruodžio mėn. Taip jau yra nusistovėję, kad purvais apsidirbystumui prieš savo politinius priešus V. Vokietijoje teskiriama tik vienas mėnuo, kai JAV šis laikotarpis nusitęsia ilgiau kaip metai laiko. Suprantama, kad kandidatai į Bundestagą ir jų rinkėjai beveik visi sėdėti šilose smulkėse ir girkšnoti skanų.

Šių metų rugsėjo 20 d. „Drauge“ rašė, kad V. Vokietijos socialdemokratų partija įvykdė lemtingą postį ir kairę, priartėdama prie komunistų skelbiamos politinės programos, reikalingos dabartinių dienų V. Vokietijai. Tai didžiai patinka Kremliams diktatoriams. Rysium su šiuo socialdemokratų posūkiu Maskva Bonnos adresu sučiulbėjo laktingalos balsu, siekdama nuteikti V. Vokietijos balsuotojus, kad jie patys sau užsinerntų Kremliams numegztą taktiką pat kilpą ant dabar dar laisvo kaklo, kokią jau daugiau kaip keturiasdešimt metų dusdami vergijos pančiuse velka jų broliai Rytų Vokietijoje, anapus garsiosios Vakarų sąjungininkų užbrėžtos Oder-Neisse linijos.

Kai prieš penkerius metus CDU 1982 m. laimėjo parlamento rinkimus, tai liberalų partija, prieš tai talkininkavusi socialdemokratams, sugrįžo prie skanesnio lovio, prie sąjungos su CDU. Nepanašus, kad ir prieš įvykčius rinkimus liberalai dabar keistų užsikariatus pozicijas CDU fronte. O ypač dar ir todėl, kad kaip rašo Toronto, Kanadoje, leidžiamas dienraštis „The Sunday Star“ spalio 5 d. laidoje, jog „profesinių sąjungų viešumo išskeltas skandalas stipriai smogė socialdemokratų opozicijai“.

Dešinieji laimėdavo

Per eilę rinkimų, buvusių po II pasaulinio karo, juos nesunkiai laimėdavo krikščionių demokratų vienybė — CDU (Christliche - Demokratische Union). Tačiau, kai iš vadovybės pasitraukė „geresnė padėtį“ kancleris Adenaueris ir jo ūkinio stebuklo ministeris Ehrhardas, V. Vokietijoje šiek tiek nusmuko pragyvenimo lygis, dvejus rinkimus laimėjo socialdemokratai, talkininkaujami prisilapskusios liberalų partijos. Šiai liberalų partijai ilgus metus vadovauja dabartinis V. Vokietijos užsienio reikalų ministeris Genscheris.

Kai prieš penkerius metus CDU 1982 m. laimėjo parlamento rinkimus, tai liberalų partija, prieš tai talkininkavusi socialdemokratams, sugrįžo prie skanesnio lovio, prie sąjungos su CDU. Nepanašus, kad ir prieš įvykčius rinkimus liberalai dabar keistų užsikariatus pozicijas CDU fronte. O ypač dar ir todėl, kad kaip rašo Toronto, Kanadoje, leidžiamas dienraštis „The Sunday Star“ spalio 5 d. laidoje, jog „profesinių sąjungų viešumo išskeltas skandalas stipriai smogė socialdemokratų opozicijai“.

Skandalo esmė

Minėto dienraščio bendradarbis John Dornberg iš Miuncheno praneša, kad „V. Vokietijos rinkiminė kova gal

jau ir baigėsi keturius mėnesius prieš rinkėjams atidavus savo balsus rinkimų būstinėse. Tiesa, politikai dar „aušins savo burnas“, bet paskutinių dienų įvykiai kinto lemtingą smūgį Johannes Rau galimybę užimti kanclerio Helmut Kohl ministerio pirmininko kėdę.

Šiame skandale pagrindinį vaidmenį lošia Vokietijos profesinių sąjungų centro sprendimas parduoti ligi ausų praskolinusią pigių butų imperiją Neue Heimat vienam V. Berlyno biznieriui už simbolinę kainą — tik po 12,5 dol. už vieną butą.

Šis profesinių sąjungų sprendimas naujai pasirinktam socialdemokratų partijos vėliavnešui J. Rau smogė, lyg perkūnas iš giedro dangaus. Žinoma, šis opozicijos sprendimas CDU ir liberalų partijos buvo lyg mana iš debesų aptraukto dangaus.

Neue Heimat skandalas brendė, putojo ir kunkuliavo beveik penkerius metus. To viso priežastis: organizuotų darbininkų vaidmuo V. Vokietijos bendruomenėje. Ir kas svarbiausia, kad profesinės sąjungos yra susiriusios su socialdemokratų partija lygiai, kaip JAV unijos glaudžiai bendradarbiauja su demokratų partija.

Prisimintina, kad profsąjungų vadovybė Hitleriui užėmus valdžios vairą 1933 m. buvo sunaikinta, tačiau Vokietijos darbo organizacijų vadovų veikla buvusi mįslė užsienio stebėtojams, nežinanti jų oficialaus panaikinimo. Pripažaudos metais Vokietijos

profesinių sąjungų vadovybė, vadovaudamasi „sveiku protu“, sudarė beveik sąjungą su įmonių vadovybėmis, atlyginimai nebuvo pučiami, kad Vokietijos prekyba su užsieniečiais galėtų plėstis.

Vykdam Vokietijos pokario atkūrimo programą, unijos bendradarbiavo su vyriausybe ir įmonių vadovybėmis. Iš daugelio mažų, tarp savęs beisvaržančių sąjungų, V. Vokietijoje buvo sukurta viena sąjungos vadovybė (DGB — Deutsche Gewerkschafts Bund), susidedanti tik iš 17 pagrindinių sąjungų atstovybių. Jos atstovauja 7-8 milijonams V. Vokietijos dirbančiųjų įvairiose pramonės šakose, kas sudaro 31% viso krašto darbo jėgos.

Ir taip susiklostė visi reikalai, kad Vokietijos organizuota dirbančiųjų masė sudarė bendrovę, kurią valdė DGB ir jos 17 konstitucinių profesinių sąjungų. Iš esmės imant si b-vė yra viena iš stambiausių kapitalistinių organizacijų visoje federalinėje respublikoje. Taip pav. BGfG kontroliuoja šeštą savo kapitalu komercinį banką, kurio aktyvai siekia ligi 30 milijonų. Si b-vė taip pat kontroliuoja vieną iš didžiausių gyvybės-turto apdraudos ir antrą savo dydžiu maisto ir namų apyvokos reikmenų krautuvinių tinklą bei Die Neue Heimat — stambiausią namų statybos koncerną V. Europoje.

Die Neue Heimat, lyg stebuklinga ranka, po II pasaulinio karo išgriaujo V. Vokietijoje pastatė 500,000 butų, skiriamų neturintiems piliečiams. Šias pastangas rėmė visų pakopų krašto vyriausybės su federaline imtina. Si b-vė ne tik atstatė sugriautą V. Vokietiją, bet taip pat sukūrė naujus miestus, kaip pav. Neuperlach Miuncheno pietryčių pakraštyje su 60,000 gyventojų. Si b-vė (Neue Heimat) nepasitenkino vien V. Vokietija, bet statė liuksusinius viešbučius kurortinėse vietose Prancūzijoje, Brazilijoje, Meksikoje, Venecueloje ir net tolimoje Malaizijoje.

Šis burbulas pradėjo sprogti jau 1982 m., kai savaitraštis „Der Spiegel“ prielaidžiavo, kad naujasis šios milžiniškos b-vės vadovas Viertol ir jo padėjėjai emė kyšius ir užsiėmė negarbinga spekuliacija. DGB šiek tiek apsisvalė nuo vagilių, pašalindama vyr. dir. Viertol ir kitus, atsisakė nuo kai kurių investavimų, bet jau buvo, liaudiškaiariant, „saukštai po pietų“. Bendrovės nuostoliai augo neproporcingai gaunamoms pajamoms, pasiekdami 300,000,000 dol. skylė 1986 m. Visos šios pobūdžio skolos pasiekusios daugiau vieno

bilijono dolerių. Ir šitai ūkinei socialdemokratų DGB katastrofai nematyti pragiedrulių.

Ir iš beviltiškos padėties gelbėdamiesi Die Neue Heimat sudarė pardavimo sutartį su Horst Siesseriu, parduodami 200,000 butų už 25 milijonus arba po 12,5 už vieną butą.

Profesinių sąjungų sandėris su H. Siesseriu užklupo socialdemokratams nelauktai sudarydamas daug politinių vilkdubių, kuriose gali užkliuti socialdemokratų 1987 m. sausio rinkimus laimėti visos viltys. Žinoma, iš šio skandalo skuba susikrauti kapitalą krikščionių demokratų vienybė.

H. Kohl Amerikoje

V. Vokietijos kancleris H. Kohl, lyg ir noredamas pasidalinti mintimis, kokius šachmatinius žingsnius jam su JAV parama teks vykdyti laimėjus 1987 m. rinkimus, spalio 21 d. lankėsi Baltuosiuose rūmuose ir dalyvavo jo garbei suruoštuose iškilminguose pietuose. Tai buvo jau septintas pasimatymas tarp R. Reagano ir H. Kohl nuo 1982 m.

Abu valstybių vadovai džiaugėsi esančiu darniu sugyvenimu ir bendrą reikalą supratimu. H. Kohl gerbė R. Reaganą už jo užimtą poziciją Reykjavike. Jis taip pat skatino prezidentą testuoti ginklų kontrolės derybas Genevoje, Šveicarijoje, ir „suzinoti tikras Sov. Sąjungos intencijas“. H. Kohl ypač rūpėjo, kad iš Europos bolševikai pašalintų vidurinių nuotolių branduolinių raketas.

Savo išvykoje į JAV H. Kohl taip pat pasiekė Chicago. Jis kalbėjo Illinois universitete spalio 23 d. Šioje platiai nuskambėjusioje savo kalboje Vokietijos kancleris reikalavo Rytų-Vakarų Vokietijų sąjungimo, nors šis jo reikalavimas ir sukels baimę Maskvoje ir nerimą Paryžiuje ir gal susirūpinimą Washingtono.

Suprantama, kad šis pirmasis V. Vokietijos kanclerio toks viešas kreipimasis į pasaulio opinią gal daugiau buvo skirtas V. Vokietijos rinkėjams, kurių balsai 1987 m. sausį Helmut Kohl dar penkeriems metams paliktų V. Vokietijos vadovu, nedviprasmiškai remiančiu ne tik Nato, bet ir viso Vakarų krikščioniško pasaulio politiką.

Žmogui dukart gyvenime tenka pasilikti vienatvėje: jaunoje dienoje, kad galėtų daug ko išmokyti ir įprasti į galvojimą, ir senatvėje, kad viską permąstytų, kas įvykė.

J. G. Zimmermann

Vliko seimo prezidiumas Londone lapkričio 8 d.

TEN, KUR LAISVĖ GIMĖ

VINCAS ŠALČIŪNAS

23

Kadangi jis daug laiko praleido užsienyje, jo žmona, mačiusi daug prašmatnių namų Europoje, savarankiškai tvarkėsi namuose, kuriuos padidino, sumodernino ir įsigijo vertingą inventorių. Visa tai dabar matome jų istoriniuose namuose — šviesūs kambariai, minkšti baldai, ant grindų — persiški kilimai, o ant sienų — portretai ir paveikslai. J. Adams darbo kambaryje stovi jo rašomasis stalas ir minkšta kėdė, kurioje jis buvo rastas negyvas 1801 m. Tokio ištaigingumo, kaip Newporto rūmuose, žinoma, čia nėra!

Piligrimų palikimas

Lankant istorines vietas, negalima neužsukti į Plymouthą (7200 gyv.), Atlanto pakrasty, kur buvo įkurta pirmoji pastovi ateivių kolonija. Plymouth centras nėra puošnus, bet čia randi kelis dėmesio vertus senus namus, kurie yra atviri lankytojams. Paminėtinas yra Plymouth vako muziejus, kuriame figūros vaizdžiai atkuria piligrimų išsikėlimą, jų nelaimės, darbus ir santykius su indėnais. Pilgrim Hall muziejų (seniausias istorinis muziejus JAV) randi piligrimų atsivežtų baldų, įrankių, ginklų, indų ir kt. rinkinį. Senose kapinėse palaidoti jų mirusieji. Prie jūros randi piligrimų statytą trobelių reprodukciją.

cijas. Bet man buvo įdomi tų pirmųjų kolonistų atsiradimo istorija.

Anglijos piliečiai, kurie atsisakė priklausyti reformuotai anglikonų bažnyčiai, dėl persekiojimo savo krašte buvo įsikūrę Olandijoje. Ir ten laimės neradę, 1620 m. net 102 piligrimai išplaukė Mayflower laivu į Hudson upės žiotis prie New Yorko ten įsikurti. Nežinia dėl ko jie savo paskirties nesurado ir atsikūrė prie dabartinio Provincetowno, Cape Code. Čia rado gėlo vandens, atsigavino po kelių mėnesių grūsties 90 pėdų ilgio laive ir, pirma surašę savo būsimos valdymo statuta, gruodžio 21 d. atplaukė ir išlipė į krantą, kur dabar yra Plymouth. Žvėrbūs žiemos vėjai juos privertė skubiai statyti trobesius ir rūpintis maistu, kas jiems naujos sąlygos sunkiai sekėsi. Nuo pirmos žiemos šalčių, ligų ir bado didesnę jų dalį mirė.

Pavasarij ir kolonijai atvyko draugiški indėnai ir pamokė išlikusius, kaip auginti kukurūzus, silkėmis tręšti žemę, naudoti klevų sulą ir gaudyti riebius ungurius. Per vasarą kolonijai sustiprėjusi, ruošėsi padėkos puotai ir pasikvietė savo geradarį indėnų. Jų vadas Massasoit atvyko su 90 žaliųjų vyrų. Kolonistai susirūpino negalėsiu jų pamaitinti. Vadas išsiuntė kelis savo vyrus, kurie netrukus grįžo, atsigabendami 5 sumedžiotas stirnas. Taip visi drauge iškilmingai atšventė pirmąją Padėkos dieną!

Be jau minėtųjų, Plymouthas yra gausu kitų istorinių paminklų ar su piligrimais susijusių įdomybių. Jau į miestą įvažiuojant, virš medžių iškyla didžiulė, aukštai ranką iškėlus piligrimo statula — Piligrimų paminklas. Pajūryje prie krantinės prižiūta

plūduriuoja tiksliai piligrimų laivo reprodukcija — Mayflower II. Ant jos patiri tas vargingas sąlygas, kuriose jiems teko praleisti ilgą kelionę, susipažinti su to medinio laivo konstrukcija ir įrengimais ir matai, kaip tarnybą atlieka laivo įgula ano meto aprėdus, gali su jais pasikalbėti, nusifotografuoti. Tada stebiesi, kaip toks brankantis, 90 pėdų ilgio pabūklas atlaikė Atlanto audras ir bangas?

Netoliese yra Plymouth Rock uola, ant kurios piligrimai išlipė į krantą. Dabar ji mirksta vandenyje, nuo vandens — tirta geležinė užvara, po klasišku, graikų stiliaus granito baldakimu, iškeltu ant 16 kolonų.

Sis akmuo yra buvęs apie 23 pėdų diametro ir beveik visai žemėmis užverstas, kai toj vietoj miestas įrengė laivų krantinę. Revoliucijos metu tas akmuo įgavo patriotinę, su laisve susijusią reikšmę. Miesto tėvai sumanė ją pastatyti miesto aikštėje. Ją iš duobės bekeliant, uola skilo ir tik viršutinė jos dalis buvo atvilkta į aikštę. Bet ir vėl bėda! Suvenyrų ieškotojai, gabalais atsiskėlę, nusigabeno didesnę jos dalį. 1859 m. apatinė akmens dalis buvo atvilkta prie vandens, virš jos pastatyta itališko stiliaus granito pastogė. 1880 m. abi dalys buvo sujungtos cementu ir iškaldinti — 1620.

Bet tai ne viskas. 1920 m. dabartinis baldakimas pakeitė aną itališką pastogę. Aš turėčiau dar vieną pasiūlymą: iškelti šią istorinę uolą aukščiau iš tos gilios, dumblinos duobės, į kurią ji gerokai įsmigusi, kad visi ją geriau matytų ir labiau įvertintų.

(Bus daugiau)

MŪSŲ PLANETA

P. VAICELIŪNAS

Mūsų planeta yra Žemė. Kai skaitome spaudoje įvairių astronomų pasisakymus apie visatos kūnus, mus tai mažai domina, nes žmonija iš tų kūnų nieko gero negauna. Turime naudoti tik iš saulės, nes mūsų planeta yra jos dispozicijoje. Bendrai mus daugiau domina mūsų planeta, kurioje mes gyvename, negu kiti visatos kūnai. Teisingai vienas Lietuvos ūkininkas dar prieš 60 metų pasakė, kad jam labiau rūpi jo laukų javų derlius, negu kitų kraštų vynuogių derlius. Taigi, mus ir turi labiau dominti mūsų planeta, negu kiti visatos kūnai. Iš astronomų pasisakymų apie visatą galima paimti vieną kitą mintį, kuri liečia ir mūsų planetą.

Pavertęs Lietuvos astronomas prof. dr. Vytautas Straizys savo straipsnyje „Civilizacijų pėdsakai galaktikoje“ (M.G. 1981. Nr. 9, 8 p.) rašo: „Milijonuose mūsų galaktikos planetų yra realios sąlygos gyvybei atsirasti. Gyvybė vystosi vis sudėtingesnių organizmų kryptimi, kol planetose atsiranda protingos būtybės, analogiškos Žemėje gyvenantiems žmonėms. Pamažu šios būtybės sukuria civilizaciją, kurios tolesnė plėtotė priklauso ne tik nuo gamtos jėgų, bet ir nuo sąmoningos jos narių veiklos. Tokia civilizacija per kelis milijonus metų pasiekia aukštą lygį ir apvaldo ne tik tą planetą, kurioje išaugo, bet ir aplinkinę kosminę erdvę ir joje esančius dangaus kūnus. Bet civilizacija vystydama pamažu pajungia vis naujas gamtos jėgas. Nebetildpama savo planetų sistemoje, civilizacija ima plisti i kitas žvaigždes, apimdama didžiulius galaktikos rajonus, gal ir visą galaktiką. Šios ekspansijos metu įvairių planetų civilizacijos neišvengiamai susitinka ir sudaro civilizacijų bendriją — galaktikos klubą. Materija vis labiau paklūsta proto valiai. Žvaigždės paverčiamos generatoriais, tiekiančiais energiją nuostabiems sumanymams nugalėti erdves ir laiko paslaptis. Prisitaikydamos mums dar nežinomos gamtos dėsnis, protingos būtybės švaistosi po visatą, keliauja iš vienos erdvės į kitą, atsirandamos šen ir ten bet kokioje epochoje“.

Betgi toliau ir pats V. Straizys sako, kad tai yra tik mokslinė fantastika. Taip pat jis sako, kad ir fantastika kartais virsta tikrove. Mūsų planetoje viena kita fantastika virto tikrove: skraidymas ore, nardymas po vandeniu ar net nusileidimas ant mėnulio. Tai nieko nuostabaus, nes ant mūsų planetos yra oro ir vandens, kas gyvybei ir technikai

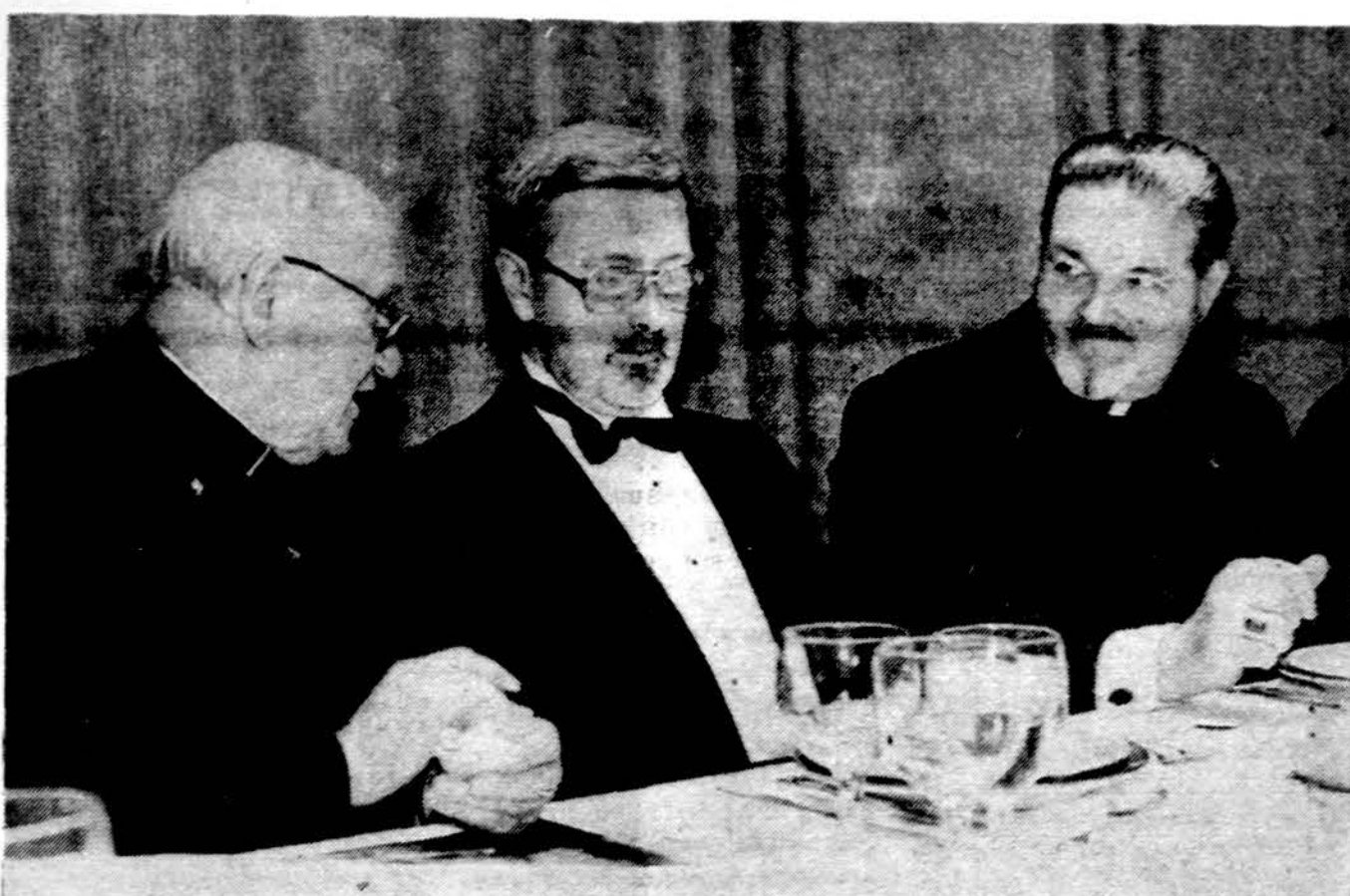
reikalingiausia. Kelionė į mėnulį buvo labai artima, palyginus su skraidymu po galaktiką, kur erdvė matuojama ne kilometrais, bet net dešimtimis šviesmečių. Dešimt šviesmečių — 94.600.000.000 km (švyt. 1984. Nr. 7, 18 p.). Sakoma, kad mūsų galaktika — Paukščių takas matuojamas šimtais šviesmečių.

Mus daugiau domina mūsų planeta Žemė. V. Straizys rašo: „Mūsų Žemės civilizacija dar tėra vystymosi aušroje. Protingos būtybės mūsų planetoje pasirodė vos prieš porą milijonų metų ir tik pradeda apvaldyti Saulės sistemos erdvę. Mūsų Saulės amžius — 4,7 milijardai metų. Yra gausybė žvaigždžių, senesnių už mūsų Saulę milijonus ir milijardus metų. Civilizacijos, kažkada gimusios prie šių žvaigždžių, tiek pat senesnės už mūsų“.

Iškyla klausimas, kokių pagrindų galima teigti, kad milijonuose planetų gyvena protingos būtybės — žmonės. Konkrečių duomenų neturime, nors, kaip sakoma, kad ir mūsų planetoje žmonės gyvena jau porą milijonų metų. Kodėl iš milijonų civilizacijų, kurios atsirado prieš milijardą metų, protingos būtybės — žmonės neskrajoja po galaktiką? Atskridusieji į Žemę, galėtų pasakyti, kaip jie išsprendė žmonijos gausumo problemą per tą milijardą metų ir kaip išsprendė maitinimosi klausimą, jei per tą milijardą metų jų žmonijos skaičius pasoko gal ir iki 1000 milijardų arba trilijonų asmenų?

Nekalbant apie visatą bei jos erdvę, iškyla klausimas, kodėl mūsų planetoje per tuos porą milijonų metų taip vėlai išsivystė civilizacija? Tikrąją mūsų civilizaciją gal būtų galima skaičiuoti tik nuo 19-jo šimtmečio, kada atsirado vienių ar kitokių mašinų, modernesnių ginklų, irankių. Juk ir žmonijos per tuos porą milijonų metų mūsų planetoje jau galėjo būti koks 100 milijardų žmonių. Bet to nebuvo. O juk primityvios tautos augina gausnes šeimas, negu civilizacijos tautos. Matome, kad tik per pastarąjį šimtmetį žmonijos gausumas pasoko beveik 3 kartus ir dabar jos skaitoma per 4 milijardus, o 2000 metais mūsų planetoje jau gali būti 6 mlrd. žmonių. Jei mūsų planetos žmonija yra dar tik savo aušroje, tai kas bus po kokių 4 ar 8 mlrd. metų, kada ta žmonija bus savo vidurdienyje ar popietėje?

Jei dabar mūsų planetoje dalis žmonijos badauja ir miršta badu, kas bus už 100 ar daugiau metų,

Liet. Katalikų religinės šalpos 25-rių metų minėjime Waldorf-Astoria viešbutyje spalio 25 d. Iš kairės: kun. S. Raila, prof. T. Bird, ukrainiečių katalikų vysk. B. Losten.

jau nekalbant apie kokius porą milijonų metų. Spaudoje rašoma, kad mūsų žmonijai žemės alyvos užteks 200-300 metų. Kas bus po 500 metų, kada mūsų planetoje gyvens gal ir 20 mlrd. žmonių? Švaistytis po galaktiką žmonės negalės, kaip kartais rašo kai kurie astronomai. Juk ir iš nerderlingo Mėnulio neapsimokėtų gabenti į Žemę ir aukso, jei jo ten būtų, o ką bekalbėti apie javų gabenimą iš kokių tai planetų, kuriose nėra nei atitinkamų gamtos sąlygų, nei civilizacijų, nei javų. Pafantazuoti tikrai lengva, bet sunku ir tragiška, kai žmonija neturi pakankamai maisto. Sovietai savo komunistinėje sistemoje turi didelių derlingos žemės plotus, bet jie nėra pajėgūs žmonijai tiekti maisto produktų, nes jie patys iš užsienio perka maistą, ypač javus. Daugiausia fantazuoja sovietų astronomai ir ekonomai. Bet daugiausia ir vargsta sovietų liaudis, kurią sudaro 95% to krašto gyventojų.

Rišti mūsų planetą su visatos kūnais netikslu, nes mūsų civilizacija tikrai nepasiekė to lygio, kad žmonės skraidytų po visatos begalinius plotus ir į Žemę gabentų maisto produktus, jei tokių produktų ir būtų visatoje. Jeigu ir tikrai kur nors visatoje būtų civilizacija, kurios, kaip sakoma, gali būti senesnės už mūsų civilizaciją milijoną ar milijardą metų, tai ir tose civilizacijose bus tiek daug protingų būtybių, kurioms taip pat bus reikalingi maisto produktai. Ne-nuskrisi beorėje erdvėje milijardų kilometrų, kad iš kur tai parsivežtum bušelių kviečių.

Žemė yra mūsų planeta ir čia reikia žiūrėti, kad būtų galima pragyventi protingu civilizuotu gyvenimu. Juk ir dabar Žemėje ne visur yra tikra civilizacija. Yra dar daug barbariškų kraštų, kurie neturi užtenkamai duonos.

Fantazijomis žmonių negalima pamaitinti.

Nuostabu, kad V. Straizys teigia, kad „Milijonuose mūsų galaktikos planetų yra realios sąlygos gyvybei atsirasti“. Kas tokiam tvirtinimui duoda pagrindą: teoriją, praktiką, patirtis gyvenime? Ne. Niekas dar nėra įrodęs, kad ir mums artimoje planetoje yra normalios gyvenimo sąlygos bei civilizacija. O ką bekalbėti apie milijonus kitų visatos kūnų, kurie nuo mūsų planetos taip toli, kad atstumas matuojami dešimtimis šviesmečių. Tie tolimi visatos kūnai nėra tas pat, kas yra Europa nuo Amerikos, iš kurios galima laivais iškart parsigabenti net ir milijonus tonų javų. Fantastiški pasakojimai žmonijos nepatenkina ir jos nepamaitina. Pirma reikia įvesti kultūringą

civilizaciją mūsų planetoje, kad žmonės nemirtų badu. Mes žinome iš praktikos, kaip Stalinas per keletą metų badu išmarino daug milijonų žmonių. Su tokia civilizacija mes daug nelaimėsime mūsų planetoje, o tuo labiau visatos plotoje.

PAKĖLĖ ATLYGINIMĄ

Cook apskrities taryba savo aukštesiems pareigūnams pakėlė atlyginimus 23.1% ir net kai kuriems 23.3%. Pirmininko Dunne alga iš 60,000 dol. pakeliama iki 74,000 dol. Apskrities klerkas ir išdėtininkas dabar gaus 62,000 dol. metams, vieton 50,000 dol. Cook apskritis turės kelti mokesčius, kad turėtų lėšų siems pakėlimams.

KNYGŲ MYLETOJAMS

"NIDOS" KNYGŲ KLUBO IŠLEISTŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Amžinas Betuvis. II d. Romanas. Vyt. Alantas.	414 psl. 1972 m.	m.v.	\$3.00
		k.v.	\$4.00
Antroji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas.	446 psl. 1965 m.	k.v.	\$4.50
Aktuotji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas.	412 psl. 1972 m.		\$3.00
Baltos vilavos. Romanas. Jurgis Gliuda.	275 psl. 1984 m.	m.v.	\$8.00
Bausmė. Novelių rinkinys. Jurgis Gliuda.	151 psl. 1980 m.		\$5.00
Būgali. Novelės. Kazys Almenas. 120 psl. 1965 m.			\$3.00
Be ginto medžio. Eilėraščiai. V. Slaitas. 43 psl. 1962 m.			\$1.50
Bukilėtos ir Georgijos. Publijus Vergilijus Maronas.	Vertė A. Rukla. 428 psl. 1973 m.		\$3.00
Celėta. Novelės. Ant. Skema. 70 psl. 1960 m.			\$1.50
Dangus debesyse. Autoriaus išgyvenimai 1918—1919 m.	Juozas Svaistas. 325 psl. 1967 m.		\$3.00
Dėl mūsų sostinės. III d. (Neužėjusios žaidžios).	Myk. Biržiška. 304 psl. 1962 m.		\$3.00
Dėl mūsų sostinės. II d. (18 Vilniaus darbo atsiminimų).	Myk. Biržiška. 246 psl. 1962 m.		\$3.00
Dėl mūsų sostinės. III d. (Neužėjusios žaidžios).	Viktoras. Biržiška. 312 psl. 1967 m.		\$3.00
Demokratinis intelektualas. II d. Romanas.	Petronė Orentaitė. 173 psl. 1962 m.		\$3.00
Devintoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas.	392 psl. 1976 m.	m.v.	\$3.00
		k.v.	\$4.00
Dešimtoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas.	482 psl. 1980 m.	m.v.	\$6.00
Gyventų dienų prisiminimai. Raudoname Petrapilio pragare 1918—1920 m. Prof. Viktoras Biržiška.	110 psl. 1980 m.	m.v.	\$3.00
Inteligenti stas. Novelės. Antanas Tulys. 178 psl. 1980 m.			\$2.50
Kalmietiškoji psalmė. Romanas. Felix Timmerm.	189 psl. 1957 m.		\$3.00
Karnavalo alkūnė. Novelės. Juozas Svaistas.	184 psl. 1972 m.		\$3.00
Ketvirtoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas.	384 psl. 1967 m.		\$3.00
Mūsų Dzūkija. Atsiminimai. Jonas Miškinis.	192 psl. 1966 m.		\$3.00
Klaipėdos Nepenos. Pasakojimai. Jurgis Jankus.	314 psl. 1984 m.	m.v.	\$9.00
		k.v.	\$10.50
Lietuvos Socialdemokratija. Kovoje dėl krašto nepr. ist. apžvalga. Juozas Vilžinskis. 395 psl. 1985 m.		m.v.	\$20.00
		k.v.	\$23.00
Milžinų rungtynės. Atsiminimai 1918—1940.	Mykolas Vaitkus. 204 psl. 1972 m.		\$3.00
Milfordo gatvės elegijos. Jonas Aistis. 200 psl. 1969 m.			\$3.00
Nemunas teka per Atlantą. Novelės. Vyt. Alantas.	264 psl. 1970 m.		\$3.00
Nepriklausomybės smilgė. I d. Atsiminimai 1918—1940.	Mykolas Vaitkus. 295 psl. 1968 m.		\$3.00
Nalidnamieji. Politinio kaimio pasakojimas.	Ava Saudargienė. 224 psl. 1985 m.	m. v.	\$9.00
		k.v.	\$10.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pastaba: Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

CLASSIFIED GUIDE

VINTAGE FRENCH WINE

FOR SALE:
One Case LAFITE ROTHSCHILD 1966
One Case LAFITE ROTHSCHILD 1967
One Case MOUTON ROTHSCHILD 1967
Three Cases CHATEAU LATOUR 1966
One Case CHATEAU HAUT BRION 1966
The Above Seven Cases of Wine in original shipping cases
For Complete Information Contact:
FRANK MAHAN, Rt. 1/4 Box 487
Grove, Okla. 74344
918/786-9375

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagaiba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoje apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRATIS REALTY

6600 S. PULASKY
776-0600

OCEANFRONT

Prestigious Ormond Beach

LOCATION — Six miles north of Route 40 in Ormond Beach on the Atlantic. QUALITY — A uniquely designed condominium complex with an unsurpassed standard of workmanship.

FEATURES — Private Beach (no cars) • Country Club Atmosphere • Large Pool and Sun Deck • Tennis Court and Shuffleboard • Complete Clubhouse with Swedish Saunas • 2 Bedroom, 2 Bath • Laundry Room in every Suite • All units are oceanfront end, units • Underground Secured parking • Excellent Financing Available

FAIRWIND SHORES (904) 441-6444

BUILDERS CLOUSEOUT PRICES START AT

\$79,900

OPEN DAILY 10-5
3360 Ocean Shore Blvd.,
Ormond Beach, FL

BRONYS RAILA

Tave mylėti tegalima iš tolo

Radio prkalbos į Lietuvą, 1983-1985. Trečiasis rinkinys komentarių, reportažų, pokalbių, įspūdžių ir pasisakymų, kuriuos autorius gyvu žodžiu yra pterikeš Lietuvos gyventojams Laisvės radijo, o vėliau Laisvosios Europos radijo bangomis. Knygoje jų tekstai spausdinami praplėsti ir yra sugrupuoti į šiuos skyrius: Lietuva iš tolo, Tragikoje, Aruodas su diršėm, Atbalsiai iš Vakarų, Sukakčių derlius, Pokalbiai, Kelios margos akimirkos. Pateikiama vardų rodyklė ir panaudotos literatūros sąrašas. Leidėjas-mecenas — Kostas Ramonas. Spaudė „Draugo“ spaustuvė Chicagoje, 1986. Aplanko dailininkas — Vytautas O. Virkau. 442 psl. Kaina su persiuntimu \$9.70. Illinois gyventojai moka \$10.30.

Užsakymus siųsti:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS

ŽODYNAS

Vilius Póteraitis

Šis žodynas, apimantis daugiau kaip 30,000 žodžių, parinktų iš įvairių sričių ir kasdieninės kalbos, pritaikytas lietuviui. Išleido Lietuviškos Knygos klubas 1985, IV-jį laidą. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu į USA \$18.90.

Illinois gyventojai moka \$20.25.

Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį \$19.70.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Sveikatingumo departamento atstovai svarsto priemones prieš alkoholizmą ir narkotikus. Iš kairės St. Balzekas, D. Krueger, G. Lianel, J. Abraham ir dr. Richard Sherman. Alkoholiku centro direktorius.

Kaimo namas Niuronyse. Iš Algimanto Kezio nuotraukų ok. Lietuvoje.

„LITO“ IR „KASOS“ BENDRADARBIŲ PASITARIMAI

Šios finansinės grupės sąskrydis įvyko
Marco saloje, Fla., lapkričio 8-9 d.

Jau antri metai iš eilės šioje puikioje vasarvietėje įvyko stambios lietuvių ūkinės grupės bendradarbių ir prijauniančių bei JAV ūkinio gyvenimo analizuotojų ne eilinis suvažiavimas.

Dvi dienas „Kasos“ ir atskirai „Lito“ organizacijų vadovai ir bendradarbiai nagrinėjo abiejų organizacijų nuveiktus darbus, ieškodami būdų ir naujų kelių, kaip priartėti prie kitų lietuviškos kilmės amerikiečių, kad ir pastarieji „Lito“ ir „Kasos“ gretose galėtų kelti šio krašto ūkinį gyvenimą. Kiekviena ūkinė-bankinė organizacija tik tada galės pasidžiaugti sėkmingu augimu, kai į jės taupytojų eiles įsijungs kuo didesnis narių skaičius.

Šis ūkinis simpoziumas buvo padalintas į dvi dalis. Pirmoje — dalyvavo tik „Kasos“ bendradarbiai ir svečiai — klausytojai. „Kasos“ vadovų vardu Alksninskas skatino šios organizacijos vadovus — bendradarbius, išsiskirčiusius plačioje Amerikoje, jog jie dėty visas pastangas, kad į „Kasos“ taupytojų eiles įstotų kuo daugiausia naujų narių. Ypatingas dėmesys buvo skirtas Chicago skyriui, kad jo vadovai surastų naujas idėjas, kad į šį skyrį įstotų kuo daugiau taupytojų.

„Lito“ narių rūpesčiai

Prof. Rimas Vaičaitis, dėstąs Columbia universitete, atidarė „Lito“ paskaitų ciklą ir jį diskutijas. Įžanginiame žodyje profesorius pasidžiaugė tokiu gausiu dalyvių skaičiumi, prisimindamas, kad šis simpoziumas jau esąs antras šioje pat vietovėje.

Jo pakviestas tarti sveikinimo žodį „Lito“ ūkinės-bankinės b-vės direktorius Vytas Vebeliūnas skatino suvažiavimo dalyvius ne tik pasisemti šiek tiek žinių iš čia susirinkusių šios srities žinovų, bet taip pat pasidžiaugti puikiu pajūriu ir nuostabių oru, palikus gana vėsią vietovės JAV šiaurėje. „Čia susirinkusieji yra tikrai nusipelnę keletos dienų poilsio Marco salos paplūdimyose, nes grįžus į namus ir vėl visų laukia sunkus darbas ir šaltos dienos“, kalbėjo „Lito“ vadovas.

Lietuvos garbės konsulas V. Kleiza, atvykęs į šį suvažiavimą iš šaltos Chicago, kiek leido laikas, gana plačiai supažindino simpoziumo dalyvius su konsulų veikla šio krašto vyriausybės nustatytos veiklos ribose.

Konsulas V. Kleiza nurodė, kad „garbės konsulai neturi teisės išduoti Lietuvos respublikos pasų. Šiuos pasus te- ga-

BR. AUŠROTAS

li išduoti vienintelis nepriklausomos Lietuvos skirtas generalinis konsulas Anicetas Simutis New Yorke.

Konsulas savo trumpame, bet išsamiam žodyje atskleidė savo „veiklos paslaptis“, leidžiančias Lietuvos piliečiams sutvarkyti kai kuriuos teisinius reikalus. Po konsulo kalbėjusi prof. dr. E. Vėšnienė, dėstanti Yale universitete, New Haven mieste, Connecticut valstijoje. Ji stengėsi supažindinti klausytojus su šių dienų amerikiečių bendrovių pastangomis neatsilikti nuo pirmyn skubančių konkuruojančių varžovų, kad jos neužšaltų esamoje būklėje. „Visos pažangios ūkinės b-vės stengiasi savo veikloje pritaikyti modernią techniką, kad neatsiliktu nuo varžovų konkuruojančioje gyvenimo jūroje“, aiškino prelegentė.

Gaila, kad paskaitininkė neužbaigė savo idomos paskaitos, kaip ji pati dalyviams prisipažino, kad „kažkur prazuvo net keli užrašų lapai“.

Po pietų pertraukos ilgametis „Lito“ veteranas Br. Aušrotas trumpoje paskaitoje supažindino dalyvius su „Lito“ b-vės steigėju Vyt. Vebeliūnu. Jau nuo 1963 m. V. Vebeliūnas ir Br. Aušrotas riša artimi — draugiški santykiai. Br. Aušrotas yra buvęs vienas iš pirmųjų „Lito“ finansinių remėjų ir tokiu pasilikęs ligi šių dienų. Žinoma, V. Vebeliūno gyvenimo kelias nebuvo rožėmis klotas, kol buvo pasiektos dabartinės finansinės aukštumos, aiškino paskaitininkas.

Tačiau idomiausioji šios dienos paskaitų dalis buvo skirta Lemonte „Pasaulio lietuvių kultūriniam — ūkiniam centrui įsteigti“. Programos vedėjas kalbėtoju pakvietė architektą A. Kerelį iš Chicago supažindinti dalyvius su jo paruoštu architektūriniu projektu Lemonte. Architekto paruoštas projektas tikrai įspūdingas ir tokios

koji ugnis kuo ilgiausia degtų šiame krašte. „Kai užversime pirmąją vągą, tada netrukus ir visą pūdyką užarsime“, aiškino Br. Nainys.

Lemonto Pasaulio lietuvių centro įkūrimo diskusijas užbaigė Vyt. Vebeliūnas, nurodymas, kad „dabar, kada jau tiek daug nuveikta, mes negalime sustoti pusiau-kelėje. Negalima nuleisti rankų, kada sutikome tik tokias

mažutes kliūtis“. Kaupkime visas pastangas, kad šis centras pakiltų nuo žemės paviršiaus ir pradžiugintų ne tik optimistų, bet ir pesimistų nuotaikas“, baigė žodį „Lito“ vadovas.

Lapkričio 9 d. konferencija buvo pravesta anglų kalba. Jos paskaitininkai buvo visi savo srities žinovai. Šias eilutes rašantis jos darbuose negalėjo dalyvauti.

A.†A.

Gustavas Reklaitis

Gyveno Willow Springs, Illinois.
Staiga mirė 1986 m. lapkričio 24 d. ryte, sulaukęs 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Jurbarko. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Natalija; 2 dukterys: Lydia Šoliūnienė, vyras Vladas, Meta Gabalienė, vyras Juozas; 6 anūkai: Tomas, Petras Irena, Renata, Loreta Lescelius, vyras Kevin ir sūnus Nathan, Ramunė Brand, vyras Reiner ir dukra Ingrida; brolis Jonas, jo sūnus su žmona ir kiti giminės Lietuvoje ir Vokietijoje.

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus, 1446 S. 50 Ave., Cicero, koplyčioje, antradienį, lapkričio 25 d. nuo 2-9 v.v. Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 26 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Žiono Liuteronų, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Tautinės lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona ir dukros.

Laidotuvių direkt. Sally Butkus. Tel. 652-1003.

Su prisikėlimo viltimi prisimename mūsų draugą

A.†A.

RIMĄ GRAŽULĮ

ir giliai užjaučiame mums artimas NIJOLE, LIDIJĄ ir VILIJĄ, tėvus ir kitus artimuosius.

Teresė ir Jonas Bogutos su
Vilija ir Kovu

Danutė ir Algis Liaugaudai su
Kristina ir Tomu

Jūratė ir Algis Norvilai su
Aru, Venta, Kovu ir Darium

Laima ir Jonas Šaltėiai su
Paulium, Ingrida ir Terese

A.†A.

RIMUI GRAŽULIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame tėvelius MARIJĄ ir BALĮ, žmoną NIJOLE ir dukreles.

Saliomėja ir Albinas Grigaičiai
Sofija ir Adolfas Vasiuliai

A.†A.

RIMUI GRAŽULIUI

per anksti iškeliavus į amžinybę, jo tėvelius MARIJĄ ir BALĮ GRAŽULIUS, žmoną NIJOLE IR DUKRELES nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame.

Marija Milerienė
Jonas ir Genė Stašiai

A.†A.

JUOZUI RAUDŽIUI

palikus šį pasaulį, jo žmonai STELLAI, seseriai BRO-NEI STRAVINSKIENEI, broliui VYTUI bei jų šeimoms reiškiamė giliausią užuojautą.

Vaičekoniai ir Žilevičiai

A.†A.

Dail. ROMUI VIESULUI

mirus Romoje, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė žmonai JŪRATEI GAILIUŠYTEI, vaikams, tėvams A. ir L. GAILIUŠIAMS, sesutei MARYTEI ir kitiems giminėms.

Dr. R. Karka su šeima
Jonas ir Marija Karkai
Toronto, Canada

A.†A.

Juozas-Justinas Samušis

Gyveno Hamiltone, Ontario, Canada. Mirė Šv. Juozapo ligoninėje, Hamiltone, 1986 m. spalio mėn. 21 d., sulaukęs 75 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šedeikonių kaime, Pušaloto valsč., Panevėžio apskr.

Pasiliko dideliame nuliūdime seserys: Ona Karaliūnienė — Toronto, Canada; Katryna Druceikienė, Morta Majauskienė su šeimomis — Lietuvoje ir brolis dr. Stasys P. Samušis — Chicagoje; Jurgio ir Juozo Barisų šeimų; pusbroliai ir pussešerės su šeimomis ir kiti giminės bei artimieji Lietuvoje ir svetur.

Kūnas buvo pašarvotas Turner & Porter koplyčioje, 436 Roncesvalles Ave., Toronto. Laidotuvės buvo spalio mėn. 24 d. Iš koplyčios 10 val. ryto atlydėtas į Prisikėlimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyko gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Šv. Mišias atnaušavo: buvęs Hamiltono klebonas prelatas Juozas Tadauskas, Toronto klebonas tėv. Augustinas Simanavičius, OFM ir Mississauga klebonas kun. Jonas Staškus. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ontario, Canada.

Liūdintys: brolis, seserys ir kiti giminės.

PADĖKA

A.†A.

ČESLOVAS BUTNIS

Mūsų mylimas vyras ir tėvas Česlovas Butnis mirė 1986 m., gegužės 2 d. Miami Beach, Florida.

Sirdingai dėkojame visiems, kurie suteikė velionui paskutinį patarnavimą. Dėkojame kun. V. Andriuskai už gedulingas pamaldas ir maldas bažnyčioje ir dėkojame solistei Onutei Jameikienei už gražų giedojimą pamaldų metu. Nuoširdžiai dėkojame aukojusiems šv. Mišias, atsiuntusiems geles ir karsto nešėjams.

Nulūdę žmona Rūta, duktė Lana, seserų ir brolio šeimos, pusbrolių ir pussešerių šeimos.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Mielam krikšto tėvui STASIUI BALČIŪNUI ir jo sūnui REMIGIJUI, netekusiems brangios

A.†A. STASĖS

nuoširdžiai užjauči.

Jos krikšto dukra
Elytė Brazdžionytė-Weliczko
Chicago

APLINK MUS

x Ateinantį ketvirtadienį, lapkričio 27 d., yra Padėkos diena. „Draugas“ tą dieną neįsis. Redakcija, administracija ir spaustuvė ketvirtadienį visą dieną nedirbs. „Draugas“ išeis penktadienį, lapkričio 28 d., kaip paprastomis dienomis.

x Adv. Povilas Žumbakis kalbės apie OSI veiklos būdus Illinois Pavergtų tautų tarybos visuotiniame susirinkime šį vakarą, lapkričio 25 d. 7:30 v.v. Latvių centre, 4146 N. Elston, Chicagoje. Visi, palaukiantys pavergtų tautų laisvės troškimo, kviečiami atsilankyti. Pavergtų tautų tarybos valdyboje aktyviai reikiama ir lietuvių pirmininkas K. Oksas, metinio minėjimo pirmininkė Matilda Marcinienė, narystės pirmininkė Birutė Vindasienė.

x Antro Kaimo aktoriai Eugenijus Butėnas, Vida Gilvydienė, Edvardas Tuskenis ir Arvydas Vaitkus skaitys Vinco Krėvės apsakymus valandėlę „Aukštųjų ir knygų“ sekmadienį, lapkričio 30 d. Sophie Barcus šeimos lietuviškoje radijo programoje (banga 1450 A.M.). Pradžią 7:30 val. ryto.

x Don Varno posto pagelbinis moterų vienetas minės 40 metų sukaktį sekmadienį, lapkričio 30 d., 2 val. p.p. Fields restorane, 104 ir Cicero Ave. Ta proga bus atitinkamai pagerbtos pirmosios šio vieneto steigėjos. Šiam parengimui vadovauja Valerija Stanaitis, o jos pagelbininkės yra Jean Pargauskas ir Rita Radcliff.

x Norman Bursstein, moteriškų ir naujųjų madų kailių prekybininkas, kuris daugelį metų yra Jaunimo centro rėmėjas ir kiekvienais metais su žmona Sofija dalyvauja tradicinėje metinėje vakarienėje, šiais metais taip pat paskyrė vertingą dovaną, kuri atiteks vienam iš vakarienių dalyvių traukimo būdu gruodžio 7 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Pašto viršininkas Frank C. Goldie, prašo pranešti, kad ketvirtadienį, lapkričio 27 d., dėl Padėkos dienos šventės paštas nedirbs ir laisakai bei laiškačiai nebus pašto tarnautų išnešiojami. Laiškai bus išimami iš pašto dėžučių tik vieną kartą; bus išnešiojami specialūs laišakai.

x Jonas Balskus, Chicago, Ill., Bronė Balčianas, Bolivar, Oh., Walter Jocas, Riviera Beach, Fla., Annas Bajertius, Miami Beach, Fla., Liūda Rauba-Raubienė, Grand Rapids, Mich., Birutė Kazinskis, Chicago, Ill., atsuntė po 20 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Labai dėkojame.

x Marquette delikatesų naujoji savininkė Daiva maloniai kviečia apsilankyti savo maisto prekybos krautuvėje. Rasite skaniausią ir šviežiausią lietuvišką maistą, tortus ir įvairias prekes. Kalėdų šventėms priimami užsakymai. Prašau skambinti Marquette delikatesų krautuvėn tel. 776-2717 arba užsukti 2553 W. 71 Street.

(sk.)

x Akt. Vitalis Žukauskas ateinantį penktadienį, lapkričio 28 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre atliks naujai paruoštą humoristinę programą. Tą patį vakarą Chicago teatras „Vaidilutė“, režisuojant Marijai Smilgaitėi, suvaidins L. Ridlio vieno veiksmo komediją „Uošvė i namus – tylos nebebus“. VII Teatro festivalio bilietai gaunami Gifts International parduotuvėje.

x Mūsų Operos laimėtojai šiais metais yra Malvina Jonikienė iš Lemonto, Ill., laimėjo 1.000 dol. Vytautas Gečas iš Cicero 500 dol., Taškas Stutas iš Chicago 250 dol., Vytautas Radzius iš Chicago 150 dol., kuriuos tuoj perdavė Operai, ir Juozas Skeivys iš Chicago 100 dol. Visi šie laimėtojai buvo išrinkti operos balijų praeitą šeštadienį Tautinių namų salėje.

x Sol. Margareta ir Vaclovas Momkai atliks meninę programą Jaunimo centro tradicinėje metinėje šventėje – vakarienių gruodžio 7 d., sekmadienį, 4 v. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Bilietai gaunami Jaunimo centro būstinėje.

x Loretto ligininė atidarė vaikų skyrių ketvirtąjį aukštą vakarų pusėje. Šiame skyriuje bus 12 lovų. Priimami vaikai iki 15 metų amžiaus. Ligininės kapelionas pašventino šį skyrių.

x Steponas ir Valentina Minkai, So. Boston, Mass., mūsų artimi bendradarbiai, „Draugo“ apsigynimo fondui atsuntė 100 dol. auką ir palinkėjo kuo greičiau išvaduoti iš visų bėdų. Nuširdus aiči.

x A. Poškus, Mississauga, Ont., Kanada, papildė „Draugo“ apsigynimo fondą 25 dol. įnašu su priedu: „Linkio viso geriausio, o kad „Draugas“ gyvuotų ir toliau“. Nuširdus aiči už viską.

x Marija Duda, Baltimore, Md., „Draugo“ apsigynimo fondui atsuntė 47 dol. B. ir K. Markai, Melrose Park, Ill., atsuntė tam pačiam reikalui 35 dol. auką. Nuširdus aiči.

x Jonas Paštukas, Vladas Paalksnis, Magdalena Kudirka, Henrikas Spingys, visi iš Chicago, Ill., „Draugo“ apsigynimo fondui atsuntė po 10 dol. auką. Marijona Naruševičius, Paterson, N.J., Terešė Landsbergienė, Upper Marlboro, Md., atsuntė po 5 dol. auką. Visiems aiči.

x „Draugo“ apsigynimo fondui atsuntė po 20 dol. auką: kun. Vaclovas Katarskis, Dayton, Oh., Vytautas Volertas, Delran, N.J., Peter Juška, Honokus, N.J., Kęstutis ir Kunigunda Kodackai, Surfside, Fla., Juozas Pleckaitis, Racine, Wisc., Elena Gabrus, Chicago, Ill., Ignas Ruginis, Cicero, Ill., Vytautas Stasauskas, Rockford, Ill. Visiems tariame nuširdus aiči.

x Įvairios skintos ir sodintos gėlės Padėkos dienos proga. Vežame ir priedais. Skambinkite Baltic Blooms, 2451 W. 69 St., tel. 434-2036.

x Naujai įsikūjęs orkestras Zara, kurį sudaro buvusieji Neo-Lithum orkestro nariai: Zigmantas Mikutis, Robertas Jokubauskas, Jim Valentinas ir naujas narys Audrius Polikaitis, priima užsakymus groti vestuvėms, šokiams ir baliams nuo 1987 m. sausio 1 d. Informacijai skambinti 436-0769.

(sk.)

x Renginyje, kuriame bus pagerbti mirusieji L.F. bičiuliai gruodžio 6 d. 6 v.v. Jėzuitų koplyčioje, pamokslą pasakys kun. Vytautas Bagdanavičius, o po to Jaunimo centro kavinėje bus akademija, kurioje specialią invokaciją sukalbės kun. Jonas Borevičius.

x Antano Vaičiuliaičio naujas novelių ir apsakymų rinkinys „Vidurnaktis prie Šeimenos“ baigiamas spausdinti „Draugo“ spaustuvėje. Knygą leidžia Ateities literatūros fondas. Rinkinyje sutelkta pati naujausia šio žanro rašytojų kūryba, iš viso 15 gabalų.

x VII Teatro festivalio vertinimo komisiją sudaro šeši asmenys: Dalia Sruogaitė-Bylaitienė, Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Vincas Lukas, Adolfas Markelis. Teatro festivalis rengiamas lapkričio 28-30 d. Jaunimo centre.

x Dr. Jurgis Gimbutas, Arlington, Mass., „Draugo“ apsigynimo fondui atsuntė 20 dol. auką. Anelė Knežienas, New Britain, Ct. — 15 dol. Elena Zelba, Chicago, Ill., Algimantas ir V. Bublai, Bloomfield Hills, Mich., taip pat atsuntė po 15 dol. aukų. Nuširdus aiči.

x Akt. Algimantas ir M. Dikiniai, Fairfield, Glade, TN., Algirdas Čepulis, Philadelphia, Pa., Jean Valunas, St. Petersburg, Fla., Paul Vyšnia, North Bay, Kanada, Anna Tamoloniš, Chicago, Ill., Antanina Puškorius, Cleveland, Oh., kiekvienas „Draugo“ apsigynimo fondui atsuntė po 10 dol. auką. Po 5 dol. — Henry Bokas, Sun City, Az., Jonas Zotautas, N. Redington Beach, Fla., Anna Krischunas, Indian Head Park, Ill. Visiems tariame aiči.

x Aleksandra Gylienė, Olympia, Wa., mūsų garbės prenumeratorių ir nuširdus aiči. „Draugo“ rėmėja, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine ir su priedu: „Linkiu ištikimam draugui stiprios kantrybės sunkų darbą dirbant“. A. Gylienė ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatinę paramą ir linkėjimus tariame nuširdus aiči.

x Visi kviečiami dalyvauti VII Teatro festivalyje, kuris rengiamas lapkričio 28-30 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Penktadienį, lapkričio 28 d. 7:30 v.v. akt. Vitalis Žukauskas — „Vieno žmogaus teatras“ atliks humoristinę programą. Chicago teatras „Vaidilutė“, režisuojant Marijai Smilgaitėi, suvaidins L. Ridlio komediją „Uošvė i namus — tylos nebebus“.

Šeštadienį, lapkričio 29 d. 2 val. p.p. Hamilton teatras „Aukuras“ stato Kazio Inčičiaus pasaką „Eglė žalčių karalienė“. Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė.

Šeštadienį, lapkričio 29 d. 8 v.v. Toronto teatras „Aitvaras“ stato Anatolijaus Kairio komediją „Sudabrinė diena“. Režisuoja Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

Sekmadienį, lapkričio 30 d. 2 val. p.p. Los Angeles dramos sambūris stato Vinco Mykolaitio-Putino dramą „Valdovas“. Režisuoja Petras Mazelis.

Sekmadienį, lapkričio 30 d. 6 v.v. Žymenų įteikimo išlankų pokylis. Meninę dalį atlieka „Antras kaimas“.

Bilietai gaunami Gifts International parduotuvėje, 2501 W. 71 Street. Tel. 471-1424. Spektakliuose dalyvavimo auksa 5, 6, 7, 8 dol. Dalyvavimas pokilyje, įskaitant vakarienių, 10 dol. Spektaklių dienomis bilietų bus galima įsigyti Jaunimo centro kasoje.

(pr.)

Sv. Kazimiero vienuolijos rėmėjų metinėje šventėje. Vyčių choras, F. Strolia, kun. S. Gaucias, M. Rudienė, vysk. V. Brizgys, A. Rudis ir ses. Marilyn.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BR. RAILOS KNYGOS SUTIKTUVĖS

Lapkričio 16 d. Tautiniuose namuose buvo Bronio Railos knygos „Tave mylėt tegalima iš tolo“ sutiktuvės. Popietę ruošė Liet. Moterų fed. Chicago klubas, kuriam pirmininkauja Jolanda Kerelienė. Į šias iškilmes buvo atvykę iš Los Angeles ir pats knygos autorius su žmona. Popietę pradėjo pirm. J. Kerelienė, pasveikino susirinkusius, pasidžiaugė, kad svečiai iš tolimųjų vakarų nepabūgo mūsų šalto oro ir atvyko ir kad malonu sutikti naują ir įdomią viešnią-knygą ir ją pasiūlyti mūsų namams.

Toliau programą vedė kultūrinių renginių vicepirmininkė M. Macevičienė. Inž. Br. Nainys buvo pakviestas supažindinti autorių ir knygą iš visuomeninio taško. Br. Nainys teigimu, knyga yra anti-tarybiška, bet čia nieko naujo, nes tokie esam ir mes, kurie pasisakom už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Visos Br. Railos knygos yra parašytos vaizdžiai, patraukliai, spalvingu stilium, nors jose yra labai daug pasikartojimų, kurių neįmanoma išvengti norint atsakyti į tuos pačius sovietinius kartojimus. Knygoje „Tave mylėt tegalima iš tolo“ rodomas pašalinis jėgų pakeistas ir vis dar tebekeičiamas fizinis Lietuvos vaizdas, kurį vienąip supranta okupantai ir jo sebrai, kitaip išeivija. Ir taip pat pakeistas ir tebekeičiamas Lietuvos politinis, kultūrinis, socialinis ir religinis gyvenimas. Knyga pasižymi temų įvairumu ir svarstomų dalykų esme. Skyriuje „Arudodas su diršėmis“ vaizdžiai iškeliamas trylikomės Lietuviškosios Tarybinės Enciklopedijos labai tendencingas tikrovės iškreipimas. Br. Raila savo paskutinėje knygoje kalba ir apie Jaltos konferenciją, Hel sinkio aktą ir apie išeivijos kultūrinę veiklą, teatrą, Antrą kaimą, leidinius ir daug kitų gyvenimo reiškinių. Knyga yra baigiama mintimi, kad už savo visokeriopą egzistenciją kovoja pati tauta, ir tik pačios tautos ryžtas gali išvesti ją iš laisvės ir šviesesnį rytojį, baigė savo žodį Br. Nainys.

N. Jankutė-Užubalienė pažūrėjo į Br. Railos knygą rašytojos akimis ir supažindino visuomenę su knyga iš literatūrinės pusės. Br. Raila knygą pradeda poezija. Poezija ir politika turi daug panašumų. Įsitikinimo jėga, kuri jaučiasi Br. Railos raštuose, patraukia ir skaitytoją. Br. Railos įsitikinimas apibūdinti tinka kun. J. Popeliuckos, KGB žiauriai nukankinto, žodžiai: „Saugokim dvasios laisvę ir nebijokim baimės“. Užtai ir Br. Raila kalba laisvės temom. Laisvė galvoti, rašyti, sakyti tiesą, Laisvė mylėti savo tautą ir trokšti jai gero. Laisvė melą pavadinti melu. Tokiom temom Br. Raila kalba ir Lietuvą radijo bangomis.

Pasižymi žodžiumu, teigiamu tonu, gausiais faktais, politine nuovoka, skaudžia ironija, sarkazmo strėlėmis ir aukštaitišku nuoširdumu. Tolioms praeities Lietuvos istorija yra iškraipoma, o mes čia nutylim. Žodis yra dviasmenis: lyg aštrus kalavijas ir apsigynimo skydas. Laisvas žodis turi magišką jėgą sujungti praeitį ir ateitį ir tapti vergijos priešu. Knyga baigiama B. Bradzdonio eilėrašcio keturiu: „Mylėsi Lietuvą iš tolo“. Mylėdami Lietuvą iš tolo, gal išmoksim ir vieni kitus daugiau pamilti. Baigdam N. Užubalienė siūlė šią knygą būtinai įtraukti į aukštesniosios lietuvištos mokyklos ir instituto skaitinius. Tuo būdu ir mūsų jaunimas susipažintų su tikrove ir geriau pažintų komunizmo melą.

Ištraukas iš knygos skaitė Alvyda Baukutė, kuri savo gražiu balsu, aiškia tarsena ir taisyklingu kirtavišku visiems susirinkusiems paliko labai malonų įspūdį. Trumpai kalbėjo knygos mecenatas Kostas Ramonas. M. Macevičienė, padėkojusi visiems kalbėtojams, pakvietė ir patį autorių tarti keletą žodžių. Br. Raila priminė, kad radijo žurnalizmo darbe dirba ne jis vienas, bet yra nemažas būrys talkininkų. Ir paruošti vieną 5 min. prakalbą į Lietuvą, pareikalauja daug laiko ir nemažai rankų. Yra ir daugiau kalbančių radijo bangomis į Lietuvą, bet kiti savo prakalbų neišspausdino. Taip pat pažylis, kad jo knyga jau antrą kartą sutinkama toje pačioje vietoje, t.y. Tautiniuose namuose, ir išreiškė viltį, kad gal teks susitikti ir dar kartą čia pat, pasitinkant trečią prakalbą į Lietuvą knygą. Užsklandai perdavė vieną iš savo prakalbų įkalbėta ir juoste.

Baigdam šią popietę, J. Kerelienė padėkojo programos dalyviams, garbės svečiams Railams ir atsilankiusiems ir pakvietė apžiūrėti ir įsigyti Br. Railos ankstyvesnes ir naujausias knygas, kurias čia pat pardavinėjo valdybos narė F. Braunienė. Išdėdinkė A. Paskienė, kaip ir pridera, bandė suvesti sąskaitas. Vaisėmis rūpinosi M. Macevičienė, J. Janulevičienė (kuri ir vyną pardavinėjo), Gr.

Vaičiaitienė ir S. Burokienė, svečius priiminėjo valdybos sekretorė S. Kerelytė. Laikas praėjo labai maloniai ir Liet. Mot. fed. Chicago klubo valdyba numato artimo ateityje suruošti dar vieną panašią popietę.

Al. Likanderienė

„GRANDIES“ KONCERTAS

Chicago jaunimo tautinių šokių ansamblis „Grandis“ — lapkričio 22 d. Jaunimo centre turėjo savo koncertą. „Grandis“ veikia jau 22 metus. Per jos eiles praėjo gal apie 700 šokėjų. Visą laiką „Grandies“ ansambliai vadovauja I. Smieliauskiene.

Renginį pradėjo J. Jasaitienė, pakviesdama kun. A. Saulaitį sukalbėti maldą. Jis visus religinei ir tautinei minčiai nuteikė paskaitydamas ištraukų Lietuvos vyskupų laiškų apie sąmoningą tikėjimo metus. Vakarienių buvo gausi ir skoningai paruošta.

Šokių programą pradėdant, A. Jasaitytė, lietuviškų šeiminių kostiumų apsiėngusi patriotiniu žodžiu padarė įvadą. Tautinius šokius atliko 66 šokėjai, pasiskirstę į tris grupes, vyresnių, vidutinių ir jaunių. „Grandies“ šokėjos ir šokėjai marga spalvais tautiniais kostiumais, žaviai atrodė.

Pašoko įvairumų džiuginančius trylika šokių. Čia buvo šiaudinė, malūnas, klumpakojis, žiogeliai, abrusėlis, gyvatara, landytinis, jonkelis, mikita, Per giria girė, Piršlio aplinkinis, šaunykas, aštuonytis. „Grandies“ šokėjai parodė daug rūpestingo pasiruošimo, sugebėjimo grakščiai perteikti gausias tautinių šokių figūras. Buvo jaučiamas jaunimo nuosirdus įsijautimas ir tautinio šokio meną, o mokytojos I. Smieliauskiene, talkinant jos dukteriai Violetai, didelis sugebėjimas dirbti su jaunimu tautinio šokio meno srity. Šokėjams muzikinę padėką atnešė V. Puodžiūnas, L. Putriūtė, R. Stroputė, B. Sturonaitė, A. Vitaitė.

I. Smieliauskiene padėkojo laimėjimus suruošusioms A. Vygantienei ir V. Gleveckienei, status papuošusiai G. Grazienei. Dėkojo jėzuitams už malonų prieglobstį Jaunimo centre ir „Draugui“ už garsinimą.

Pabaigoje grojant Polikaitių Aidų orkestrui publika galėjo pasišokti.

„Grandies“ darbas nuširdinai rūpinasi tėvų komitetas: B. Jasaitienė, G. Graziene, D. Puodžiūnienė, R. Penčylėnė.

Juoz. Pr.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Vysk. Paulius Baltakis, kun. Kazimieras Pugetius ir Jonas Kavaliūnas lapkričio 17 d. išvyko į Romą pasitarti su Romoje esančiu komitetu dėl Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimo. Minėjimas bus ateinančių metų birželio 28 d.

— „Darbininko“ laikraščio metinis koncertas numatytas ateinančių metų kovo 21 d. Programai jau dabar yra pakviestas Los Angeles vyrų kvartetas, kuris yra pasižymėjęs ne tik Amerikoje, bet ir Australijoje.

— Dail. Nijolė Nedda Macelytė su savo menu pasirodė Keckscher muziejuje Long Island, N.Y. Šiuo metu jos menas išstatytas Del Bello galerijoje Toronto, Kanadoje. Paroda bus iki gruodžio 31 d.

— Ramiojo Vandens rajono skautai Los Angeles mini šiais metais savo įsikūrimo 35 metų sukaktį. Tai bus su programa gruodžio 7 d., sekmadienį. Uniformuoti skautai ir skautės dalyvaus Sv. Kazimiero par. bažnyčioje sv. Mišiose, o po to rinksis parapijos kieme. Didžiojoje salėje 12:30 val. bus iškilminga sueiga, kurioje kviečiami visi skautų tėveliai ir svečiai.

Lozoraitis. Specialiai buvo suminėti „Grandies“ globėjai Irena ir dr. Leonas Kriaučiūnai.

Vakarienių metu patarnavo jaunimas. Programoje buvo malonus naujumas. Per giria girė — lėtesnio tempo, svajingas lietuvių šokis su gėlių puokštėmis, elegantiški judesiai. Visa programa buvo patraukli, svečių su dėmesiu sekama ir su pasigėrėjimo šūkiu užbaigė palydėta.

A. Jasaitytė padėkojo svečiams ir išskėlė nuopelnus mokytojos, vadovės, jaunimo draugės I. Smieliauskienei. Padėkai perišo ją tautine juosta ir įteikė gėlių puokštę. Taip pat tautine juosta ir gėlių puokšte papuošė Smieliauskiene dukterį Violetą, padėdantią šokių mokyti. Papuošė gėle ir muzikai Polikaitiai bei V. Puodžiūnas. Pagerbtas daug prielankumo „Grandis“ rodo kun. A. Saulaitis. Padėkota šviesima tvarkiusiai V. Momkutei. I. Smieliauskiene paskelbė grandiečių šūkį: „Mes šokėjai iš „Grandies“ šoksime iki mirties“.

Viuonuolika „Grandies“ šokėjų, ansamblyje veikusių 5 m., apdovanoti ženkleliais, kuriuos suteikė I. Kriaučiūnienė, dėkodama už jų ištvermę ir ragindama nepamiršti vadovės, kuri jiems tiek daug duoda.

Ženklelius gavo: A. Barskėtis, A. Gražytė, J. Gražys, S. Gudis, A. Jasaitytė, L. Meilytė, V. Puodžiūnas, L. Putriūtė, R. Stroputė, B. Sturonaitė, A. Vitaitė.

I. Smieliauskiene padėkojo laimėjimus suruošusioms A. Vygantienei ir V. Gleveckienei, status papuošusiai G. Grazienei. Dėkojo jėzuitams už malonų prieglobstį Jaunimo centre ir „Draugui“ už garsinimą.

Pabaigoje grojant Polikaitių Aidų orkestrui publika galėjo pasišokti.

„Grandies“ darbas nuširdinai rūpinasi tėvų komitetas: B. Jasaitienė, G. Graziene, D. Puodžiūnienė, R. Penčylėnė.

Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis

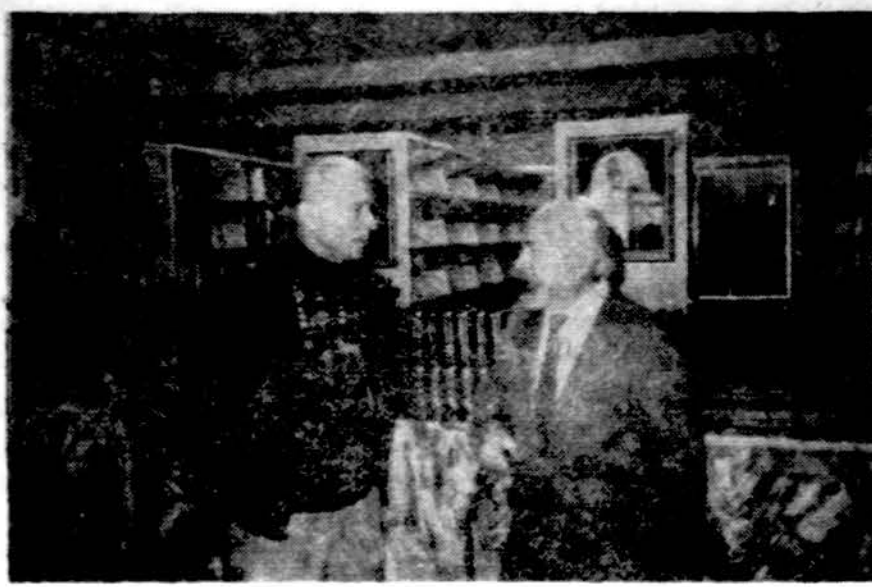
6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Sėdind. 9 v. r. iki 1 val. d.

Poetas Kazys Bradūnas kalba Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje su Algimantu Keziu prieš jo fotografijų parodą.

ARAS
Dėngime ir tasome visu rusi
SEOGUS
Sraukstų patarmu, esame
aplausti. Pat. prižiūriu darba.
ARVYDAS KILIA
733-1717
arba taip 10 v.v. ir 8 v.v.
tel. — 44-9655